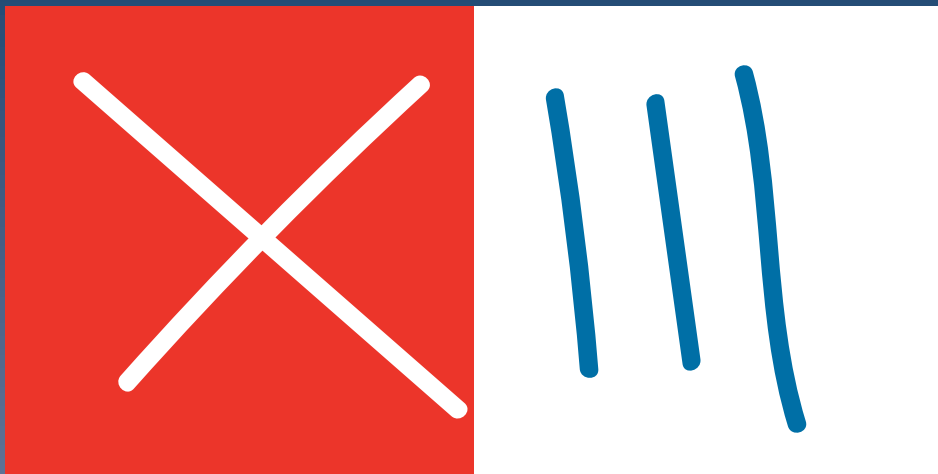

13. sabor Hrvatske
demokratske
zajednice Bosne i
Hercegovine

Statut Program Programska deklaracija

27. travnja 2019. godine

Statut

STATUT

1. TEMELJNE ODREDBE

Naziv stranke i sjedište

Članak 1.

- (1) Naziv stranke je: HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA BOSNE i HERCEGOVINE (u daljnjem tekstu: HDZ BiH).
- (2) Skraćeni naziv stranke je: HDZ BiH.
- (3) Sjedište HDZ-a BiH je u Mostaru.

Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine

Članak 2.

- (1) HDZ BiH je narodna stranka koja okuplja sve slojeve hrvatskoga naroda i drugih građana Bosne i Hercegovine, čiji se program temelji na načelima demokracije i kršćanske civilizacije te drugim vrijednostima koje su u tradiciji hrvatskoga naroda.
- (2) HDZ BiH je i socijalna stranka jer zastupa interese svih društvenih slojeva.
- (3) HDZ BiH je stranka otvorena pripadnicima svih naroda i nacionalnih manjina koje prihvataju njezin Program i Statut.
- (4) HDZ BiH je slobodnjačka stranka jer promiče ideju i sustav sloboda za svakoga i svugdje.
- (5) HDZ BiH je državotvorna stranka jer promiče hrvatski nacionalni interes, čuva tradiciju i identitet hrvatskoga naroda i vrijednosti Domovinskoga rata.

- (6) HDZ BiH je suvremena europska stranka jer prihvaća europske standarde i budućnost Bosne i Hercegovine vidi u euroatlantskim integracijama.

Područje djelovanja

Članak 3.

- (1) HDZ BiH djeluje u Bosni i Hercegovini i u inozemstvu.
- (2) HDZ BiH djeluje u Bosni i Hercegovini u skladu sa svojim Statutom, a u inozemstvu u skladu sa Statutom i Pravilnikom koji donosi Središnji odbor HDZ-a BiH i u okviru pravnoga poretka dotične države.

Pečat, znak, himna, zastava i članska iskaznica

Članak 4.

- (1) HDZ BiH ima pečat okruglog oblika s tekstom „Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine – Mostar“, a u sredini je znak HDZ.
- (2) Znak je u obliku velikoga latiničnoga slova „H“, obojen crvenom, bijelom i plavom bojom, jednako kao i hrvatska trobojnica, u kojem poprječna predstavlja splet slova „D“ i „Z“, izveden u obličju hrvatskoga tropleta.
- (3) HDZ BiH može imati svoju himnu koja će se regulirati posebnom odlukom Središnjeg odbora Stranke.
- (4) Zastava HDZ-a BiH je svijetlo plave boje. U sredini se nalazi znak HDZ ispod kojeg piše „Bosna i Hercegovina“.
- (5) Članska iskaznica jedinstvena je za sve članove HDZ BiH. Izgled i sadržaj članske iskaznice utvrđuje Predsjedništvo HDZ-a BiH na prijedlog Glavnog tajništva HDZ-a BiH.

Javnost rada

Članak 5.

- (1) Rad HDZ-a BiH i njegovih tijela je javan.
- (2) Zasjedanje pojedinih tijela HDZ-a BiH može njihovom odlukom biti zatvoreno za javnost.

Stranačka glasila

Članak 6.

- (1) HDZ BiH ima svoju internet stranicu, a može imati i druga stranačka glasila.
- (2) Radi ostvarivanja svoga programa HDZ BiH služiti će se i ostalim sredstvima javnoga priopćavanja.

Odnosi prema drugim strankama i udrugama

Članak 7.

- (1) HDZ BiH surađuje sa srodnim strankama u Bosni i Hercegovini i inozemstvu.
- (2) HDZ BiH može se na temelju odluke Središnjega odbora Stranke učlanjivati u međunarodne udruge srodnih stranaka ako to pridonosi ostvarivanju stranačkih programskih ciljeva.
- (3) HDZ BiH ima posebne odnose s HDZ-om Republike Hrvatske i oni će se urediti posebnim sporazumom na temelju odluke Predsjedništva HDZ-a BiH.

2. ČLANSTVO

Uvjeti za stjecanje članstva

Članak 8.

Članom HDZ-a BiH može postati osoba koja je navršila šesnaest (16) godina života i koja:

- a) prihvaća načela, program i Statut HDZ-a BiH
- b) spremna je promicati ciljeve HDZ-a BiH
- c) nije član nijedne druge stranke
- d) prihvaća pravila etičkoga kodeksa HDZ-a BiH.

Učlanjenje

Članak 9.

- (1) Osoba koja želi postati članom HDZ-a BiH dužna je ispuniti i potpisati pristupnicu HDZ-a BiH te ju dostaviti pripadajućem općinskom, odnosno gradskom odboru HDZ-a BiH ili Odboru HDZ-a BiH za Brčko distrikt, koji odlučuje o primanju u članstvo HDZ-a BiH.
- (2) Osoba koja želi postati članom HDZ-a BiH može to učiniti popunjavanjem pristupnice na internetskoj stranici HDZ-a BiH, koja se dostavlja mjerodavnom općinskom, odnosno gradskom odboru ili Odboru HDZ-a BiH za Brčko distrikt na daljnje odlučivanje.
- (3) Ako mjerodavni općinski, odnosno gradski odbor HDZ-a BiH ili Odbor HDZ-a BiH za Brčko distrikt, utvrdi da osoba koja želi upis u članstvo ne ispunjava uvjete iz članka 8. ovoga Statuta ili iz drugih razloga, ovlašten je osporiti upis te osobe u članstvo HDZ-a BiH.
- (4) Osoba čije je primanje u članstvo HDZ-a BiH osporeno, može uputiti priziv mjesno nadležnom županijskom/regionalnom odboru HDZ-a BiH, odnosno Predsjedništvu HDZ-a BiH ako je primanje osporio Odbor HDZ-a BiH za Brčko distrikt, čije su odluke konačne.
- (5) Ukoliko mjerodavni općinski, odnosno gradski odbor HDZ-a BiH ili Odbor HDZ-a BiH za Brčko distrikt ne odluči o primanju u članstvo u roku

od 90 dana, od dana podnošenja zahtjeva za pristupanje, osoba koja želi postati članom HDZ BiH može pristupnicu HDZ BiH s obrazloženjem uputiti Predsjedništvu HDZ BiH na odlučivanje.

- (6) Predsjednik HDZ-a BiH također može donijeti odluku o primanju u članstvo HDZ-a BiH.
- (7) Središnja evidencija članova HDZ-a BiH vodi se u Glavnom tajništvu HDZ-a BiH, a za svaku općinsku i gradsku organizaciju, odnosno organizaciju za Brčko distrikt, u dotičnim općinskim i gradskim odborima, odnosno Odboru HDZ-a BiH za Brčko distrikt.
- (8) Svaki općinski i gradski odbor te Odbor HDZ-a BiH za Brčko distrikt dužan je stalno ažurirati popis članova na području svojega djelovanja i o promjenama izvijestiti Glavno tajništvo HDZ-a BiH.

Područna pripadnost člana

Članak 10.

- (1) Član HDZ-a BiH pripada jednoj općinskoj, odnosno gradskoj organizaciji HDZ-a BiH ili organizaciji HDZ-a BiH za Brčko distrikt prema mjestu prebivališta.
- (2) Dođe li do preseljenja, član se mora objavit u dotadašnjoj organizaciji te navesti novu adresu kako bi se mogao upisati u drugu organizaciju HDZ-a BiH.
- (3) Višestruko članstvo nije dopušteno.

Obveze i prava članova

Članak 11.

- (1) Unutar opće stranačke usmjerenosti, član HDZ BiH mora zastupati i promicati program i interese Stranke, pridržavati se Statuta HDZ BiH i

etičkog kodeksa ponašanja u Stranci, te poštivati stranačku stegu.

- (2) Član HDZ BiH je dužan redovito dolaziti na sastanke organizacija, odnosno tijela Stranke kojima pripada
- (3) Član HDZ BiH obavezan je plaćati članarinu, čiju visinu i način plaćanja utvrđuje Predsjedništvo HDZ BiH
- (4) Član HDZ BiH ima pravo u temeljnoj organizaciji kojoj pripada, te u svim tijelima kojih je član, sudjelovati
- (5) u političkom oblikovanju Stranke, poglavito raspravama, prijedlozima i zahtjevima, te odlučivati s tim u svezi. On ima i pravo na obavješćivanje od stranačkih tijela, dužnosnika Stranke i izabranih vijećnika i zastupnika.
- (6) Član HDZ BiH ima pravo birati i biti biran u stranačka tijela.
- (7) Član HDZ BiH može obnašati dužnost predsjednika na jednoj organizacijskoj razini.

Obveze dužnosnika, zastupnika i vijećnika

Članak 12.

- (1) Dužnosnici, zastupnici/izaslanici i vijećnici obvezni su izvješćivati o svome radu i raspravljati sa članovima o svim političkim pitanjima iz područja njihova djelokruga te se odazvati na svaki poziv svoga temeljnog ogranka ili organizacije.
- (2) Članovi HDZ-a BiH koji su izabrani kao zastupnici u zakonodavnim tijelima BiH, entiteta, županija, gradova i općina, dužni su svoj mandat obvezno vratiti HDZ-u BiH ako prijeđu u drugu stranku, osnuju novu stranku ili žele postati neovisnima.

Prestanak članstva

Članak 13.

- (1) Članstvo prestaje:
 - a) smrću člana
 - b) istupanjem iz HDZ-a BiH
 - c) isključenjem
 - d) kandidiranjem na izborima u BiH i inozemstvu bez suglasnosti Predsjedništva HDZ-a BiH
 - e) podnošenjem ostavke na članstvo ili dužnost u zastupničkim, izvršnim i drugim tijelima vlasti bez prethodne suglasnosti nadležnoga tijela HDZ-a BiH
 - f) upisom u drugu stranku.
- (2) Član ima pravo istupiti iz HDZ-a BiH podnošenjem pisane izjave o istupanju. Izjavu podnosi tijelu ovlaštenom za donošenje odluke za primanje u članstvo.
- (3) Član HDZ-a BiH može biti isključen ako teže povrijedi članske obveze.
- (4) O isključenju odlučuju tijela utvrđena ovim Statutom protiv čijih je odluka dopušten priziv.
- (5) Članu HDZ-a BiH koji se upiše u drugu stranku prestaje članstvo činom upisa. Odluku kojom se utvrđuje prestanak članstva donosi tijelo ovlašteno za donošenje odluke za primanje u članstvo, a za članove središnjih tijela Predsjedništvo HDZ-a BiH.

Počasno članstvo i priznanja HDZ-a BiH

Članak 14.

- (1) HDZ BiH ima i počasne članove.
- (2) Počasne članove, na prijedlog Predsjedništva HDZ-a BiH, proglašava Sabor HDZ-a BiH, a između zasjedanja Sabora to obavlja Središnji odbor HDZ-a BiH.
- (3) U Središnjici HDZ-a BiH ustrojiti će se evidencija počasnih članova.
- (4) Članovima i počasnim članovima te

drugim fizičkim i pravnim osobama mogu se dodjeljivati priznanja u skladu s pravilnikom koji donosi Predsjedništvo HDZ-a BiH.

3. USTROJ HDZ-a BiH

Temeljne odredbe

Članak 15.

- (1) HDZ BiH je ustrojen na načelu područnosti.
- (2) HDZ BiH sastoji se od temeljnih organizacija/ogranaka, općinskih i gradskih organizacija, županijskih i regionalnih organizacija te organizacije u Brčko distriktu.
- (3) Temeljna organizacija HDZ-a BiH jest ogranak HDZ-a BiH, a iznimno općinski ili gradski odbor gdje ima manje od trideset (30) članova HDZ-a BiH.
- (4) Ako nema uvjeta za ustrojavanje ogranka u okviru općinske, odnosno gradske organizacije HDZ-a BiH, iznimno se ustanovljuje jedinstvena općinska ili gradska organizacija HDZ-a BiH kao temeljna organizacija Stranke. Tada poslove iz djelokruga izvršnoga odbora ogranka obavlja predsjednik općinskog, odnosno gradskog odbora.
- (5) Odluku o ustroju ogranka donosi općinski, odnosno gradski odbor HDZ-a BiH, kada broj članova općinske ili gradske organizacije prijeđe brojku od najmanje pedeset (50) članova uz uvjet da ogranci ne smiju imati manje od pet (5) članova.

Ogranci HDZ-a BiH

Članak 16.

- (1) Na području na kojem je ustrojen, ogranak HDZ-a BiH djeluje u sastavu općinske ili gradske organizacije.

- (2) Ogranak HDZ-a BiH vodi izvršni odbor ogranka koji se sastoji od pet do sedam (5 – 7) članova biranih na skupštini ogranka.
- (3) Predsjednika izvršnog odbora ogranka HDZ-a BiH bira izvršni odbor na konstituirajućoj sjednici.
- (4) Izvršni odbor na prijedlog predsjednika bira dopredsjednike, tajnika i rizničara ogranka, koji čine predsjedništvo izvršnog odbora.
- (5) Predsjednik izvršnog odbora ogranka priprema sjednice izvršnog odbora i odgovara za provedbu odluka i zaključaka izvršnog odbora te je dužan na svakoj sjednici odbora izvijestiti o svome djelovanju između dviju sjednica.
- (6) Predsjednik izvršnog odbora ogranka dužan je sazvati sjednicu izvršnog odbora najmanje jednom dvomjesečno.
- (7) Skupštinu ogranka saziva izvršni odbor ogranka, a skupština se obvezno saziva i na zahtjev najmanje 25 % članova HDZ-a BiH dotičnoga ogranka.

Zadace ogranka HDZ-a BiH

Članak 17.

Zadace ogranka HDZ-a BiH:

- a) raspravljati o političkim pitanjima i odlučivati o svim problemima u okviru svojega djelokruga
- b) provoditi politiku HDZ-a BiH na području ogranka
- c) sudjelovati u predlaganju kandidata na izborima za tijela mjesne samouprave na području ogranka
- d) sudjelovati u predlaganju kandidata na izborima za tijela lokalne samouprave
- e) nakon obavljenih izbora obvezatno analizirati postignute rezultate
- f) inicirati i organizirati aktivnosti koje će poboljšati uvjete života u području djelovanja ogranka.

Općinske organizacije HDZ-a BiH

Članak 18.

- (1) Na području općine djeluje općinska organizacija HDZ-a BiH koju čine svi članovi HDZ-a BiH na području te općine.
- (2) Općinsku organizaciju vodi općinski odbor (u daljnjem tekstu: OO) HDZ-a BiH koji se sastoji od sedam do dvadeset jednog (7 – 21) člana, biranog na skupštini općinske organizacije HDZ-a BiH, što uključuje odgovarajuću zastupljenost svih organizacijskih oblika stranke.
- (3) Članovi OO HDZ-a BiH po dužnosti su i predsjedatelji/dopredsjedatelji općinskoga vijeća, predsjednici klubova vijećnika u općinskim vijećima i općinski načelnici, ako su članovi HDZ-a BiH, te predsjednici svih organizacijskih oblika stranke koji su utemeljeni. Dopredsjedatelji općinskog vijeća su članovi OO HDZ-a BiH po dužnosti samo ako predsjedatelji općinskoga vijeća nisu članovi HDZ-a BiH.
- (4) Predsjednika OO HDZ-a BiH bira OO na konstituirajućoj sjednici, a na prijedlog predsjednika, OO bira dopredsjednike, tajnika i rizničara, koji zajedno čine predsjedništvo OO HDZ-a BiH.
- (5) Za predsjednika OO HDZ-a BiH u pravilu se bira osoba koja je neposredno izabrana u OO na izornoj skupštini općinske organizacije HDZ-a BiH.
- (6) Predsjednik OO priprema i saziva sjednice OO i odgovara za provedbu odluka i zaključaka OO te je dužan na svakoj sjednici odbora izvijestiti o svome djelovanju između dviju sjednica.
- (7) Predsjednik OO HDZ-a BiH saziva sjednice OO prema vlastitoj prosudbi i dužan je to učiniti najmanje jednom dvomjesečno.

- (8) Skupštinu općinske organizacije saziva OO.
- (9) OO može prema potrebi dopuniti broj svojih članova, ali najviše do 20 % izabranog broja na izornoj skupštini općinske organizacije HDZ-a BiH.

Zadaće općinskoga odbora HDZ-a BiH

Članak 19.

- (1) Zadaće općinskoga odbora HDZ-a BiH:
 - a) raspravljati o političkim problemima i odlučivati o političkim pitanjima u okviru svoga djelokruga
 - b) odgovaran je za provedbu politike HDZ-a BiH na području općine
 - c) imenovati stalna i privremena tijela za proučavanje pojedinih pitanja
 - d) sudjelovati u predlaganju kandidata od općinske razine do razine BiH
 - e) predlagati kandidate na izborima za tijela lokalne samouprave i kandidate za čelne dužnosti na razini općine
 - f) utvrđuje prijedlog kandidata za tijela mjesne samouprave
 - g) sudjelovati u predlaganju kandidata za tijela HDZ-a BiH
 - h) odlučivati o primanju novih članova u članstvo HDZ-a BiH sukladno ovome Statutu
 - i) odlučivati u prvome stupnju o stegovnoj odgovornosti članova HDZ-a BiH, sukladno ovome Statutu
 - j) donositi odluke o osnivanju i raspuštanju temeljnih ograna HDZ-a BiH
 - k) nakon obavljenih izbora obvezatno analizirati postignute rezultate.
- (2) Općinski odbor HDZ-a BiH djeluje prema poslovniku koji sam donosi.

Gradske organizacije HDZ-a BiH

Članak 20.

- (1) Na području grada djeluje gradska organizacija HDZ-a BiH koju čine svi članovi HDZ-a BiH na području toga grada.
- (2) Gradsku organizaciju vodi gradski odbor (u daljnjem tekstu: GO) HDZ-a BiH koji se sastoji od sedam do dvadeset pet (7 – 25) članova biranih na skupštini gradske organizacije HDZ-a BiH, što uključuje odgovarajuću zastupljenost svih organizacijskih oblika stranke.
- (3) Članovi GO HDZ-a BiH po dužnosti su i predsjedatelji/dopredsjedatelji gradskoga vijeća, predsjednici klubova vijećnika u gradskome vijeću i gradonačelnici/dogradonačelnici grada, ako su članovi HDZ-a BiH, te predsjednici svih organizacijskih oblika stranke koji su utemeljeni. Dopredsjedatelji gradskog vijeća su članovi GO HDZ-a BiH po dužnosti samo ako predsjedatelji gradskih vijeća nisu članovi HDZ-a BiH.
- (4) Predsjednika GO HDZ-a BiH bira GO na konstituirajućoj sjednici, a na prijedlog predsjednika, GO bira dopredsjednike, tajnika i rizničara, koji zajedno čine predsjedništvo GO HDZ-a BiH.
- (5) Za predsjednika GO HDZ-a BiH u pravilu se bira osoba koja je u GO neposredno izabrana na izornoj skupštini gradske organizacije HDZ-a BiH.
- (6) Predsjednik GO HDZ-a BiH priprema i saziva sjednice GO i odgovara za provedbu odluka i zaključaka GO te je dužan na svakoj sjednici odbora izvijestiti o svome djelovanju između dviju sjednica.
- (7) Predsjednik GO HDZ-a BiH saziva sjednice GO prema vlastitoj prosudbi i dužan je to učiniti najmanje jedanput dvomjesečno.

- (8) Skupštinu gradske organizacije saziva GO.
- (9) GO može prema potrebi dopuniti broj svojih članova, ali najviše do 20 % izabranog broja na izornoj skupštini gradske organizacije HDZ-a BiH.

Zadace gradskoga odbora HDZ-a BiH

Članak 21.

- (1) Zadaće gradskoga odbora HDZ-a BiH:
 - a) raspravljati o političkim problemima i odlučivati o političkim pitanjima u okviru svoga djelokruga
 - b) odgovaran je za provedbu politike HDZ-a BiH na području grada
 - c) imenovati stalna i privremena tijela za proučavanje pojedinih pitanja
 - d) sudjelovati u predlaganju kandidata na izborima od gradske razine do razine BiH
 - e) predlagati kandidate na izborima za gradsko vijeće i kandidate za čelne dužnosti na razini grada
 - f) utvrđuje prijedlog kandidata za tijela mjesne samouprave
 - g) sudjelovati u predlaganju kandidata za tijela HDZ-a BiH
 - h) odlučivati o primanju novih članova u članstvo HDZ-a BiH sukladno ovom Statutu
 - i) odlučivati u prvome stupnju o stegovnoj odgovornosti članova HDZ-a BiH sukladno ovome Statutu
 - j) donositi odluke o osnivanju i raspuštanju temeljnih ogranka HDZ-a BiH
 - k) nakon obavljenih izbora obvezatno analizirati postignute rezultate.
- (2) Gradski odbor HDZ-a BiH djeluje prema poslovniku koji sam donosi.

Županijske organizacije HDZ-a BiH

Članak 22.

- (1) Na području županija djeluju županijske organizacije HDZ-a BiH, koje čine sve općinske i gradske organizacije HDZ-a BiH s područja tih županija.
- (2) Županijsku organizaciju vodi županijski odbor (u daljnjem tekstu: ŽO) HDZ-a BiH koji se sastoji od jedanaest do trideset jednoga člana (11 – 31), koji se biraju na skupštini županijske organizacije HDZ-a BiH, što uključuje odgovarajuću zastupljenost svih organizacijskih oblika stranke vodeći računa o zastupljenosti svih općinskih, odnosno gradskih organizacija u sastavu dotične županijske organizacije HDZ-a BiH.
- (3) Članovi ŽO HDZ-a BiH po dužnosti su i predsjednici/dopredsjednici županijskih skupština, predsjednici klubova zastupnika i klubova naroda u županijskim skupštinama, predsjednici/dopredsjednici županijskih vlada, ako su članovi HDZ-a BiH, te predsjednici svih organizacijskih oblika stranke koji su utemeljeni. Dopredsjednici županijskih skupština i dopredsjednici županijskih vlada su članovi ŽO HDZ-a BiH po dužnosti samo ako predsjednici županijskih skupština i predsjednici županijskih vlada nisu članovi HDZ-a BiH.
- (4) Predsjednika ŽO HDZ-a BiH bira ŽO na konstituirajućoj sjednici.
- (5) Za predsjednika ŽO HDZ-a BiH u pravilu se bira osoba koja je neposredno izabrana u ŽO na izornoj skupštini županijske organizacije.
- (6) ŽO na prijedlog predsjednika bira dopredsjednike, tajnika i rizničara, koji zajedno čine predsjedništvo ŽO HDZ-a BiH.

- (7) Predsjednik ŽO priprema sjednice ŽO i odgovara za provedbu odluka i zaključaka ŽO te je dužan na svakoj sjednici odbora izvijestiti o svome djelovanju između dviju sjednica.
- (8) Predsjednik ŽO dužan je sazvati sjednicu ŽO najmanje jedanput dvomjesečno, a svaka tri mjeseca zajedničku sjednicu članova ŽO i predsjednika OO HDZ-a BiH i GO HDZ-a BiH.
- (9) Skupštinu županijske organizacije saziva ŽO, koji je dužan sazvati skupštinu županijske organizacije i na zahtjev natpolovičnoga broja općinskih i gradskih odbora HDZ-a BiH.
- (10) ŽO može prema potrebi dopuniti broj svojih članova, ali najviše do 20 % izabranoga broja na izbornoj skupštini županijske organizacije HDZ-a BiH.

Zadaci županijskoga odbora HDZ-a BiH

Članak 23.

- (1) Zadaci županijskoga odbora HDZ-a BiH:
 - a) raspravljati o političkim problemima i odlučivanje o političkim pitanjima u okviru svoga djelokruga
 - b) odgovoran je za provedbu politike HDZ-a BiH na području županije
 - c) imenovati stalna i povremena tijela za proučavanje pojedinih pitanja
 - d) sudjelovati u predlaganju kandidata od županijske razine do razine BiH
 - e) predlagati kandidate na izborima za županijska tijela i kandidate za čelne dužnosti na razini županije
 - f) odlučivati u drugom stupnju o prizivima na odluke općinskih ili gradskih odbora o stegovnoj odgovornosti članova HDZ-a BiH

- g) odlučivati o prizivima na odluke općinskih ili gradskih odbora o odbijanju zahtjeva za primanje u članstvo HDZ-a BiH
 - h) nakon provedenih izbora obvezatno analizirati postignute rezultate.
- (2) Županijski odbor HDZ-a BiH djeluje prema poslovniku koji sam donosi.

Organizacija HDZ-a BiH za Brčko distrikt

Članak 24.

- (1) Na području Brčko distrikta djeluje organizacija HDZ-a BiH koju čine svi članovi stranke na području Brčko distrikta.
- (2) Organizaciju HDZ-a BiH u Brčko distriktu vodi Odbor HDZ-a BiH za Brčko distrikt koji se sastoji od sedam do dvadeset jednog člana (7 – 21), biranog na skupštini organizacije HDZ-a BiH za Brčko distrikt, što uključuje odgovarajuću zastupljenost svih organizacijskih oblika stranke.
- (3) Članovi Odbora HDZ-a BiH za Brčko distrikt po dužnosti su i predsjedatelj/dopredsjedatelj Skupštine Brčko distrikta, predsjednik kluba zastupnika u Skupštini Brčko distrikta i gradonačelnik/dogradonačelnik Brčko distrikta, ako su članovi HDZ-a BiH, te predsjednici svih organizacijskih oblika stranke koji su utemeljeni. Dopredsjedatelj Skupštine Brčko distrikta i dogradonačelnik Brčko distrikta su članovi Odbora HDZ-a BiH za Brčko distrikt po dužnosti samo ako predsjedatelj Skupštine Brčko distrikta i gradonačelnik Brčko distrikta nisu članovi HDZ-a BiH.
- (4) Predsjednika Odbora HDZ-a BiH za Brčko distrikt bira Odbor HDZ-a BiH za Brčko distrikt na konstituirajućoj sjednici, a na prijedlog predsjednika Odbora HDZ-a BiH za Brčko distrikt

- bira dopredsjednike, tajnika i rizničara, koji zajedno čine Predsjedništvo Odbora HDZ-a BiH za Brčko distrikt.
- (5) Za predsjednika Odbora HDZ-a BiH za Brčko distrikt u pravilu se bira osoba koja je neposredno izabrana u Odbor na izbornoj skupštini organizacije HDZ-a BiH za Brčko distrikt.
 - (6) Predsjednik Odbora HDZ-a BiH za Brčko distrikt priprema i saziva sjednice Odbora i odgovara za provedbu odluka i zaključaka odbora te je dužan na svakoj sjednici Odbora izvijestiti o svome djelovanju između dviju sjednica.
 - (7) Predsjednik Odbora HDZ-a BiH za Brčko distrikt saziva sjednice Odbora prema vlastitoj prosudbi i dužan je to učiniti najmanje jedanput dvomjesečno.
 - (8) Skupštinu organizacije HDZ-a BiH za Brčko distrikt saziva Odbor HDZ-a BiH za Brčko distrikt.
 - (9) Odbor HDZ-a BiH za Brčko distrikt može prema potrebi dopuniti broj svojih članova, ali najviše do 20 % izabranog broja na izbornoj skupštini organizacije HDZ-a BiH za Brčko distrikt.
- d) sudjelovati u predlaganju kandidata za razinu entiteta i BiH
 - e) predlagati kandidate na izborima za tijela vlasti, kao i za čelne dužnosti u Brčko distriktu
 - f) sudjelovati u predlaganju kandidata za tijela HDZ-a BiH
 - g) odlučivati o primanju novih članova u članstvo HDZ-a BiH sukladno ovome Statutu
 - h) odlučivati u prvome stupnju o stegovnoj odgovornosti članova HDZ-a BiH sukladno ovome Statutu
 - i) donositi odluku o osnivanju i raspuštanju temeljnih ogranaaka HDZ-a BiH
 - j) nakon provedenih izbora obvezatno analizirati postignute rezultate.
- (2) Odbor HDZ-a BiH za Brčko distrikt djeluje prema poslovniku koji sam donosi.

Regionalne organizacije HDZ-a BiH

Članak 26.

- (1) Na području koje nije regulirano člancima 22. i 24. Statuta HDZ-a BiH djeluju regionalne organizacije (u daljnjem tekstu: RO) HDZ-a BiH koje čine sve općinske i gradske organizacije HDZ-a BiH s područja tih regija.
 - (2) Regionalne organizacije HDZ-a BiH su razinom istovjetne županijskim organizacijama HDZ-a BiH.
 - (3) Odluku o osnivanju regionalnih organizacija na određenim područjima donosi Predsjedništvo HDZ-a BiH na zahtjev općinskih i gradskih organizacija iz tih područja.
 - (4) Regionalne organizacije vodi regionalni odbor koji se sastoji od predsjednika općinskih i gradskih odbora i pet do devet (5 – 9) članova biranih na skupštini
- Zadaci Odbora HDZ-a BiH za Brčko distrikt**
- Članak 25.**
- (1) Zadaci Odbora HDZ-a BiH za Brčko distrikt:
 - a) raspravljati o političkim problemima i odlučivati o političkim pitanjima u okviru svojega djelokruga
 - b) odgovoran je za provedbu politike HDZ-a BiH na području Brčko distrikta
 - c) imenovati stalna i privremena tijela za proučavanje pojedinih pitanja

regionalne organizacije, što uključuje odgovarajuću zastupljenost svih organizacijskih oblika stranke.

- (5) Po dužnosti članovi regionalnog odbora HDZ-a BiH su najviši dužnosnici u tijelima izvršne i zakonodavne vlasti, ako su članovi HDZ BiH s područja regije, te predsjednici svih organizacijskih oblika stranke koji su utemeljeni.
- (6) Predsjednika regionalnog odbora HDZ-a BiH bira RO na konstituirajućoj sjednici.
- (7) RO na prijedlog predsjednika bira potpredsjednike, tajnika i rizničara, koji zajedno čine Predsjedništvo RO HDZ-a BiH.
- (8) Predsjednik RO priprema sjednice i odgovara za provedbu odluka i zaključaka RO te je dužan na svakoj sjednici odbora izvijestiti o svome djelovanju između dviju sjednica.
- (9) Za predsjednika RO u pravilu se bira osoba koja je neposredno izabrana u regionalnu organizaciju na izornoj skupštini regionalne organizacije.
- (10) Predsjednik RO dužan je sazvati sjednicu najmanje jedanput dvomjesečno, a svaka tri mjeseca zajedničku sjednicu članova RO i predsjednika OO HDZ-a BiH i GO HDZ-a BiH.
- (11) Skupštinu regionalne organizacije saziva RO, koji je dužan sazvati skupštinu regionalne organizacije i na zahtjev natpolovičnoga broja općinskih i gradskih odbora HDZ-a BiH.
- (12) RO prema potrebi može dopuniti broj svojih članova, ali najviše do 20 % od izabranog broja na izornoj skupštini regionalne organizacije HDZ-a BiH.

Zadaće regionalnog odbora HDZ-a BiH

Članak 27.

- (1) Zadaće regionalnoga odbora HDZ-a BiH:
 - a) raspravljati o političkim problemima i odlučivanje o političkim pitanjima u okviru svoga djelokruga
 - b) odgovoran je za provedbu politike HDZ-a BiH na području regije
 - c) imenovati stalna i povremena tijela za proučavanje pojedinih pitanja
 - d) sudjelovati u predlaganju kandidata za tijela vlasti od entiteta do razine BiH
 - e) sudjelovati u predlaganju kandidata za tijela HDZ-a BiH
 - f) odlučivati u drugom stupnju po prizivima na odluke općinskih i gradskih odbora HDZ-a BiH o stegovnoj odgovornosti članova HDZ-a BiH sukladno ovome Statutu
 - g) odlučivati o prizivima na odluke općinskih ili gradskih odbora o odbijanju zahtjeva za primanje u članstvo HDZ-a BiH.
- (2) Regionalni odbor HDZ-a BiH djeluje prema poslovniku koji sam donosi.

Središnja tijela HDZ-a BiH

Članak 28.

Središnja tijela HDZ-a BiH:

1. Sabor HDZ-a BiH
2. Predsjednik HDZ-a BiH
3. Središnji odbor HDZ-a BiH
4. Predsjedništvo HDZ-a BiH
5. Kolegij predsjedništva HDZ-a BiH
6. Glavno tajništvo HDZ-a BiH
7. Nadzorni odbor HDZ-a BiH.

Članak 29.

- (1) Sabor HDZ-a BiH je najviše tijelo koje radi na redovitim i izvanrednim zasjedanjima.
- (2) Sabor HDZ-a BiH zasjeda svake četiri godine.
- (3) Na prijedlog Predsjedništva, Središnji odbor sazvat će Sabor HDZ-a BiH i prije isteka toga roka.
- (4) Sabor HDZ-a BiH sastoji se od:
 - a) izaslanika općinskih, gradskih, županijskih i regionalnih organizacija HDZ-a BiH te organizacije HDZ-a BiH u Brčko distriktu, što uključuje odgovarajuću zastupljenost svih organizacijskih oblika stranke, koji zajedno čine više od polovine ukupnoga sastava Sabora HDZ-a BiH
 - b) članova središnjih tijela HDZ-a BiH: Središnjeg odbora, Predsjedništva, Glavnog tajništva i Nadzornog odbora HDZ-a BiH
 - c) izaslanika HDZ-a BiH iz inozemstva
 - d) određenog broja izaslanika koje može predložiti Predsjedništvo HDZ-a BiH.
- (5) Odluku o datumu održavanja redovitog ili izvanrednog Sabora i odluku o načinu određivanja i broju izaslanika za Sabor donosi Središnji odbor na prijedlog Predsjedništva HDZ-a BiH.
- (6) U slučaju kada Središnji odbor bira v. d. predsjednika Hrvatske demokratske zajednice BiH, Sabor HDZ-a BiH obvezno se mora održati u roku do dvanaest (12) mjeseci računajući od dana izbora v. d. predsjednika Stranke.

Članak 30.

- (1) Sabor HDZ-a BiH:
 - a) utvrđuje temeljna načela politike HDZ-a BiH
 - b) donosi Program HDZ-a BiH
 - c) donosi Statut HDZ-a BiH
 - d) bira predsjednika HDZ-a BiH na prijedlog Predsjedništva i/ili najmanje sto (100) nazočnih izaslanika Sabora
 - e) bira zamjenika predsjednika HDZ-a BiH na prijedlog predsjednika HDZ-a BiH i/ili na prijedlog sedamdeset pet (75) nazočnih izaslanika Sabora
 - f) bira pet (5) dopredsjednika HDZ-a BiH na prijedlog predsjednika HDZ-a BiH i/ili na prijedlog pedeset (50) nazočnih izaslanika Sabora
 - g) bira deset (10) članova Predsjedništva HDZ-a BiH na prijedlog predsjednika HDZ-a BiH i/ili na prijedlog najmanje četrdeset (40) nazočnih izaslanika Sabora po teritorijalnom načelu i to po jedan (1) iz sljedećih izbornih jedinica:
 - Unsko-sanske i Hercegbosanske županije
 - Posavske županije
 - regionalnih organizacija HDZ-a BiH
 - Tuzlanske županije
 - Brčko distrikta
 - Vrhbosanske županije
 - Zeničko-dobojske županije
 - Županije Središnja Bosna
 - Hercegovačko-neretvanske županije
 - Zapadnohercegovačke županije.
 - h) bira trideset (30) članova Središnjeg odbora po teritorijalnom načelu i to najmanje po dva (2) člana iz svake izborne jedinice iz ovog članka

- i) bira pet (5) članova Nadzornoga odbora Stranke
 - j) donosi odluku o statusnim promjenama HDZ-a BiH
 - k) razrješava središnja tijela HDZ-a BiH.
- (2) Sabor HDZ-a BiH djeluje prema poslovniku koji sam donosi.

Predsjednik HDZ-a BiH

Članak 31.

- (1) Predsjednik HDZ-a BiH:
- a) predstavlja i zastupa Stranku, odgovara za njezin rad, vodi politiku Stranke u skladu s njezinim programom i odlukama središnjih tijela te ima pravo i dužnost provoditi sve mjere kako bi u provođenju stranačke politike osigurao suradnju i odgovornost svih tijela i dužnosnika
 - b) predsjedja sjednicama središnjih tijela nabrojanih u članku 28. stavak 1. točka 1., 3., 4. i 5. i stara se za provedbu njihovih odluka
 - c) može na sjednice središnjih tijela pozvati i članove HDZ-a BiH koji nisu članovi dotičnih središnjih tijela, koji sudjeluju u radu tijela bez prava odlučivanja
 - d) odgovara za rad HDZ-a BiH i osigurava redovito djelovanje stranačkih tijela
 - e) može donijeti odluku o primanju u članstvo HDZ-a BiH
 - f) može donijeti odluku o stegovnoj odgovornosti bilo kojeg člana HDZ-a BiH, a isključivo je nadležan za članove središnjih tijela Stranke
 - g) dužan je o donošenju odluke o stegovnoj odgovornosti člana HDZ-a BiH obavijestiti Predsjedništvo HDZ-a BiH na prvoj sljedećoj sjednici nakon donošenja odluke o stegovnoj

- odgovornosti
- h) predlaže Predsjedništvu imenovanje i razrješenje glavnoga tajnika HDZ-a BiH, međunarodnoga tajnika HDZ-a BiH, glasnogovornika Stranke i ravnatelja Političke akademije HDZ BiH

- (2) predsjednik HDZ-a BiH može ovlastiti zamjenika ili dopredsjednike HDZ-a BiH da u njegovo ime zastupaju Stranku za pojedina pitanja ili obavljaju druge poslove za koje ih ovlasti
- (3) u slučaju izočnosti ili spriječenosti predsjednika HDZ-a BiH zamjenjuje zamjenik predsjednika HDZ-a BiH.

Središnji odbor HDZ-a BiH

Članak 32.

- (1) Središnji odbor HDZ-a BiH čine:
- a) Predsjedništvo HDZ BiH;
 - b) predsjednici županijskih i regionalnih odbora HDZ-a BiH te predsjednik odbora HDZ-a BiH za Brčko distrikt
 - c) trideset (30) članova HDZ-a BiH izabranih izravno na Saboru HDZ-a BiH uključujući sve organizacijske oblike stranke tako da se iz svake izborne jedinice iz članka 30. stavak (1) točka g) bira najmanje po dva člana
 - d) članovi Središnjeg odbora HDZ-a BiH po dužnosti su i dužnosnici u tijelima izvršne i zakonodavne vlasti, ako su članovi HDZ-a BiH, a to: član Predsjedništva BiH, predsjedatelj/dopredsjedatelj Domova PS BiH, predsjedatelj klubova zastupnika/naroda u PS BiH, predsjedatelj/dopredsjedatelj Vijeća ministara BiH, predsjedatelj/dopredsjedatelj Domova entiteta, predsjednici klubova zastupnika/naroda

u entitetskim parlamentima, predsjednici/dopredsjednici entiteta, predsjednici/dopredsjednici vlada entiteta, predsjednik/dopredsjednik Skupštine Brčko distrikta, predsjednik Kluba zastupnika u Skupštini Brčko distrikta, gradonačelnik/dogradonačelnik Brčko distrikta, predsjednici/dopredsjednici županijskih skupština, predsjednici klubova zastupnika/klubova naroda u županijskim skupštinama, predsjednici/dopredsjednici županijskih vlada i zastupnici u Hrvatskom saboru.

Dopredsjedatelj Skupštine Brčko distrikta, dogradonačelnik Brčko distrikta, dopredsjednici županijskih skupština i dopredsjednici županijskih vlada su članovi Središnjeg odbora HDZ-a BiH po dužnosti samo ako predsjedatelj Skupštine Brčko distrikta, gradonačelnik Brčko distrikta, predsjednici županijskih skupština i predsjednici županijskih vlada nisu članovi HDZ-a BiH.

- (2) Predsjednik HDZ-a BiH po položaju je predsjednik Središnjeg odbora Stranke, a zamjenik predsjednika i dopredsjednici HDZ-a BiH po položaju su zamjenik predsjednika Središnjeg odbora HDZ-a BiH i dopredsjednici Središnjeg odbora HDZ-a BiH.

Zadaci Središnjega odbora HDZ-a BiH

Članak 33.

- (1) Središnji odbor HDZ-a BiH:
- a) skrbi o provedbi odluka Sabora HDZ-a BiH
 - b) raspravlja i odlučuje o bitnim

političkim pitanjima, utvrđuje politiku HDZ-a BiH u sklopu programa

- c) analizira rezultate općih izbora i donosi potrebne odluke
 - d) određuje predizborno i izbornu strategiju Stranke
 - e) propisuje način predlaganja kandidata HDZ-a BiH na općim izborima te na izborima za članove tijela lokalne samouprave
 - f) odlučuje o ustanovljavanju zajednica kao zasebnih organizacijskih cjelina u HDZ-u BiH i određuje njihov način djelovanja i potvrđuje njihov pravilnik
 - g) na prijedlog Predsjedništva HDZ-a BiH utvrđuje opći etički kodeks ponašanja članova i dužnosnika HDZ-a BiH
 - h) utvrđuje usklađenost pravilnika svih organizacijskih oblika stranke sa Statutom HDZ-a BiH
 - i) odlučuje o prizivima podnesenima protiv odluke Predsjedništva HDZ-a BiH o raspuštanju nižih tijela i organizacija HDZ-a BiH
 - j) donosi odluku o sazivanju Sabora HDZ-a BiH na prijedlog Predsjedništva Stranke
 - k) donosi odluku o načinu određivanja i broju izaslanika za Sabor HDZ-a BiH.
- (2) Središnji odbor ovlašten je, u vrijeme kada Sabor HDZ-a BiH ne zasjeda, birati na upražnjena mjesta v. d. predsjednika na razdoblje najdulje do 12 mjeseci, zamjenika, dopredsjednike i članove Predsjedništva HDZ-a BiH, sukladno članku 30. ovoga Statuta.
- (3) Središnji odbor HDZ-a BiH djeluje prema poslovniku koji sam donosi.

Zasjedanje Središnjega odbora HDZ-a BiH

Članak 34.

- (1) Središnji odbor saziva predsjednik HDZ-a BiH najmanje jednom u šest (6) mjeseci.
- (2) Predsjednik je dužan sazvati Središnji odbor i ako to zatraži trećina članova Središnjega odbora.

Predsjedništvo HDZ-a BiH

Članak 35.

- (1) Predsjedništvo HDZ-a BiH čine:
 - a) predsjednik HDZ-a BiH
 - b) zamjenik predsjednika HDZ-a BiH
 - c) pet dopredsjednika HDZ-a BiH
 - d) odgovarajući broj članova Predsjedništva HDZ-a BiH, sukladno ovom Statutu
 - e) glavni tajnik HDZ-a BiH
 - f) predsjednik Mladeži HDZ-a BiH
 - g) predsjednica Zajednice žena HDZ-a BiH
 - h) predsjednik Odbora za branitelje i udruge proistekle iz Domovinskoga rata HVO H-B
 - i) predsjednik Kluba Utemeljitelja HDZ BiH.
- (2) Predsjedništvo HDZ-a BiH može u razdoblju za koje je izabrano, vlastitom odlukom, a na prijedlog predsjednika Stranke, dopuniti broj članova, ali najviše do 20 % članova izabranih na Saboru.
- (3) Član Predsjedništva HDZ-a BiH u pravilu ne može biti istodobno predsjednik nižih stranačkih tijela (općinskih, gradskih, županijskih, regionalnih i organizacije HDZ-a BiH za Brčko distriktu).
- (4) Član Predsjedništva HDZ-a BiH ujedno je po dužnosti i član nižih stranačkih tijela kojima teritorijalno pripada.

Zadaci Predsjedništva HDZ-a BiH

Članak 36.

- (1) Predsjedništvo HDZ-a BiH:
 - a) odgovorno je za provedbu politike HDZ-a BiH
 - b) raspravlja o bitnim političkim pitanjima i predlaže Središnjem odboru HDZ-a BiH donošenje odluka
 - c) imenuje osobu za predstavljanje i zastupanje HDZ-a BiH
 - d) predlaže Središnjem odboru HDZ-a BiH predizbornu i izbornu strategiju Stranke
 - e) raspravlja i odlučuje o tekućim političkim pitanjima i odgovorno je za materijalno- finansijsko poslovanje Stranke
 - f) određuje upisninu i članarinu
 - g) na prijedlog predsjednika imenuje i razrješava glavnog tajnika, glasnogovornika, međunarodnog tajnika i političkog ravnatelja PA HDZ-a BiH
 - h) na prijedlog predsjednika imenuje i razrješava glavnog urednika, ravnatelja i vijeće stranačkog glasila
 - i) na prijedlog glavnog tajnika imenuje i razrješava tajnike za pojedine skupine poslova i rizničara HDZ-a BiH
 - j) na prijedlog Glavnog tajništva Stranke utvrđuje izgled i sadržaj članske iskaznice
 - k) imenuje odbore i povjerenstva prema potrebi određujući im sastav i zadaci
 - l) donosi odluku o raspuštanju nižih stranačkih tijela i organizacija i imenuje povjerenika ili povjerenstvo koje priprema i provodi unutarstranačke izbore u dotičnoj organizaciji HDZ-a BiH najdalje u roku od šest (6) mjeseci od dana donošenja odluke o raspuštanju i do održavanja

- unutarstranačkih izbora vodi dotičnu organizaciju HDZ-a BiH
- m) određuje kandidate za izbore i za čelne dužnosti na razini BiH, entiteta, a daje i suglasnost na prijedlog kandidata za županije i Brčko distrikt, gradove i općine, a na prijedlog organizacija HDZ-a BiH
 - n) daje konačnu potvrdu kandidatima za izbore i za čelne dužnosti na razini općina i gradova, a na prijedlog organizacija HDZ-a BiH
 - o) odlučuje u drugom stupnju o prizivima na odluke predsjednika HDZ-a BiH o stegovnoj odgovornosti članova HDZ-a BiH
 - p) odlučuje u drugom stupnju o prizivima na odluke Organizacije HDZ-a BiH za Brčko distrikt o stegovnoj odgovornosti njezinih članova
 - q) odlučuje o prizivima na odluke Organizacije HDZ-a BiH za Brčko distrikt o odbijanju zahtjeva za primanje u članstvo HDZ-a BiH
 - r) donosi pravilnik o dodjeli priznanja HDZ-a BiH
 - s) raspravlja i odlučuje o svim pitanjima koja nisu stavljena u djelokrug drugih tijela Stranke
 - t) bira članove Savjetodavnog vijeća HDZ-a BiH.
- (2) Predsjedništvo HDZ-a BiH djeluje prema poslovniku koji samo donosi.

Kolegij Predsjedništva HDZ-a BiH

Članak 37.

- (1) Kolegij Predsjedništva HDZ-a BiH čine:
 - a) predsjednik HDZ-a BiH
 - b) zamjenik predsjednika
 - c) pet dopredsjednika
 - d) glavni tajnik.
- (2) Kolegij Predsjedništva HDZ-a BiH priprema sjednice središnjih tijela i na prijedlog predsjednika

raspravlja i donosi odluke o bitnim političkim pitanjima iz nadležnosti Predsjedništva HDZ-a BiH, koje dostavlja na potvrdu Predsjedništvu HDZ-a BiH na sljedećoj sjednici.

Glavno tajništvo HDZ-a BiH

Članak 38.

- (1) Glavno tajništvo izvršno je tijelo HDZ-a BiH
- (2) Glavno tajništvo HDZ-a BiH čine glavni tajnik, tajnici i rizničar
- (3) Glavno tajništvo i stručna služba Središnjice HDZ-a BiH ustrojava se sukladno Pravilniku o unutarnjem ustroju koji donosi Predsjedništvo HDZ-a BiH na prijedlog glavnog tajnika.

Zadaci Glavnog tajništva HDZ-a BiH

Članak 39.

- (1) Glavno tajništvo HDZ-a BiH:
 - a) provodi politiku HDZ-a BiH i osigurava provedbu odluka njegovih tijela
 - b) upravlja imovinom i vodi materijalno-financijsko poslovanje HDZ-a BiH
 - c) provodi organizaciju i teritorijalni ustroj tijela HDZ-a BiH
 - d) imenuje pomoćne odbore i pomoćna tijela u sklopu provedbe svojih zadaća.
- (2) Glavno tajništvo HDZ-a BiH, pri provedbi odluka o nekim pitanjima, može pozvati predsjednike županijskih, regionalnih i gradskih odbora HDZ-a BiH te druge dužnosnike, koji u tom slučaju sudjeluju u radu Glavnog tajništva, ali bez prava odlučivanja.
- (3) Glavno tajništvo HDZ-a BiH djeluje prema poslovniku koji samo donosi.

Glavni tajnik HDZ-a BiH

Članak 40.

Glavni tajnik HDZ-a BiH:

- a) rukovodi Glavnim tajništvom
- b) pomaže predsjedniku HDZ-a BiH pri ispunjavanju njegovih zadaća i sve djelatnosti obavlja u dogovoru s predsjednikom
- c) sudjeluje u pripremi i radu središnjih tijela Stranke te priprema i osigurava organizacijske, materijalne i tehničke uvjete za njihov rad
- d) provodi odluke središnjih tijela Stranke aktivno surađujući sa županijskim i regionalnim odborima HDZ-a BiH i Odborom HDZ-a BiH u Brčko distriktu usklađujući njihov rad u provedbi odluka Središnjega odbora i Predsjedništva HDZ-a BiH
- e) ovlašten je sudjelovati na sjednicama ogranaka, općinskih, gradskih, županijskih, regionalnih i Odbora HDZ-a BiH u Brčko distriktu
- f) odlučuje o administrativnim pitanjima i pitanjima namještenika HDZ-a BiH
- g) predlaže Predsjedništvu HDZ-a BiH imenovanje tajnika za pojedine skupine poslova i rizničara HDZ-a BiH.

Odnosi između tijela HDZ-a BiH

Članak 41.

- (1) Sva tijela HDZ-a BiH na svim razinama obavljaju samostalno poslove iz svoga djelokruga, sukladno Programu i Statutu HDZ-a BiH.
- (2) Iznimno viša tijela imaju pravo izdavati obvezujuće upute i poduzimati druge mjere kojima se usmjerava rad nižih tijela u okviru djelokruga nižih tijela, ako niže tijelo ne može samostalno i odgovorno to činiti.
- (3) Sve organizacije i tijela HDZ-a BiH obvezno provode odluke viših tijela u okvirima djelokruga tih viših tijela.
- (4) Organizacije i tijela HDZ-a BiH

ovlašteni su nastupati u pravnome prometu u granicama svojih poslova i dužnosti, a u skladu s odgovarajućim odlukama Predsjedništva HDZ-a BiH i u tu svrhu mogu imati zasebne žiroračune i pečat.

4. STEGOVNA ODGOVORNOST ČLANOVA HDZ-a BiH

Opća odredba

Članak 42.

- (1) O stegovnoj odgovornosti članova HDZ-a BiH odlučuju općinski i gradski odbori HDZ-a BiH, odnosno Odbor HDZ-a BiH za Brčko distrikt, svaki za članstvo na području vlastitoga djelovanja, osim za članove središnjih tijela Stranke.
- (2) Predsjednik i Predsjedništvo HDZ-a BiH isključivo odlučuju o stegovnoj odgovornosti članova središnjih tijela HDZ-a BiH, a mogu odlučivati i o stegovnoj odgovornosti bilo kojeg drugog člana Stranke.
- (3) Inicijativu za pokretanje stegovnoga postupka u pismenom obliku može podnijeti svaki član općinskog, gradskog, županijskog ili regionalnog odbora HDZ-a BiH, odnosno član Odbora HDZ-a BiH za Brčko distrikt, a za člana središnjega tijela HDZ-a BiH svaki član Predsjedništva HDZ-a BiH.

Članak 43.

- (1) O stegovnoj odgovornosti članova HDZ-a BiH u prvom stupnju odlučuju općinski i gradski odbori HDZ-a BiH, odnosno Odbor HDZ-a BiH za Brčko distrikt, a za članove središnjih tijela predsjednik Stranke.
- (2) O prizivima na odluke općinskih i gradskih odbora HDZ-a BiH u drugom stupnju odlučuju mjesno nadležni

županijski, odnosno regionalni odbori Stranke.

- (3) O prizivima na odluke Odbora HDZ-a BiH za Brčko distrikt i predsjednika Stranke u drugom stupnju odlučuje Predsjedništvo HDZ-a BiH.
- (4) Prizivi na odluke o stegovnoj odgovornosti donesene u prvom stupnju podnose se u roku od osam dana od dana primitka odluke, odnosno u roku od osam dana od oglašavanja odluke na oglasnoj ploči tijela koje je donijelo odluku u prvom stupnju ako uručenje odluke nije moguće.
- (5) Pri odlučivanju po prizivu mjerodavno je tijelo ovlašteno pobijanu odluku potvrditi, promijeniti ili ukinuti i vratiti na ponovnu raspravu ili odlučivanje.

Stegovne mjere

Članak 44.

- (1) U odlučivanju o stegovnoj odgovornosti članova HDZ-a BiH mogu se izreći sljedeće stegovne mjere:
 - a) ukor
 - b) oduzimanje dužnosti u Stranci
 - c) uvjetno isključenje
 - d) bezuvjetno isključenje.
- (2) Ukori se izriče članu za lakšu povredu članskih obveza.
- (3) Oduzimanje dužnosti u Stranci izriče se članu za opetovano činjenje lakših povreda članskih obveza. Takva mjera izriče se obvezno pri izricanju uvjetnoga isključenja.
- (4) Uvjetno isključenje i bezuvjetno isključenje izriče se članu za težu povredu članske obveze.
- (5) Kad je zbog teže povrede članskih obveza pokrenut postupak prema prijedlogu ovlaštenog tijela, dotičnom članu miruju članska prava.

Teža povreda obveza člana HDZ-a BiH

Članak 45.

Težom povredom obveza člana smatra se svako njegovo postupanje koje je izazvalo ili je moglo izazvati teže posljedice na ugled i interese Stranke, ili štetu, kada bitno krši Statut HDZ-a BiH, kada djeluje u suprotnosti s Programom HDZ-a BiH, kada se ponaša suprotno načelima i ustroju HDZ-a BiH ili grubo krši etički kodeks ponašanja članova Stranke.

5. NADZORNA TIJELA HDZ-a BiH

Opća odredba

Članak 46.

- (1) Nadzorna tijela HDZ-a BiH ustrojavaju se u obliku nadzornih odbora.
- (2) Nadzorna tijela imaju dužnost i ovlasti nadzirati materijalno-financijsko poslovanje tijela i organizacija HDZ-a BiH.
- (3) U Nadzorni odbor ne smiju biti birani članovi tijela HDZ-a BiH iste razine.

Nadzorni odbor HDZ-a BiH

Članak 47.

- (1) Nadzorni odbor HDZ-a BiH ima dužnost nadzirati materijalno-financijsko poslovanje HDZ-a BiH te za svaku kalendarsku godinu podnijeti izvješće Predsjedništvu Stranke.
- (2) Nadzorni odbor HDZ-a BiH pazi da cjelovito materijalno-financijsko poslovanje bude u skladu sa zakonom.
- (3) Nadzorni odbor HDZ-a BiH ovlašten je nadzirati i materijalno-financijsko poslovanje svih ostalih organizacijskih oblika u HDZ-u BiH.

- (4) Članove Nadzornoga odbora HDZ-a BiH bira Sabor HDZ-a BiH.
- (5) Nadzorni odbor HDZ-a BiH sastoji se od pet (5) članova koji između sebe biraju predsjednika.
- (6) U sastav Nadzornog odbora HDZ-a BiH ne mogu biti imenovane osobe iz sastava Predsjedništva i Središnjeg odbora Stranke.
- (7) Nadzorni odbor HDZ-a BiH ima pravo uvida u materijalno-financijsko poslovanje svih nižih tijela Stranke i o uvidu izvješćuje Predsjedništvo HDZ-a BiH.

Nadzorni odbori organizacija HDZ-a BiH

Članak 48.

- (1) Općinske organizacije, gradske organizacije, županijske i regionalne organizacije te organizacija HDZ-a BiH za Brčko distrikt ustrojavaju svoj nadzorni odbor.
- (2) Nadzorni odbori organizacija HDZ-a BiH nadziru materijalno-financijsko poslovanje svoje organizacije HDZ-a BiH i o tomu za svaku kalendarsku godinu podnose izvješće odboru svoje organizacije HDZ-a BiH.
- (3) Nadzorni se odbor iz prethodnog stavka sastoji od predsjednika i dva (2) člana.
- (4) Predsjednika i članove nadzornog odbora bira izborna skupština organizacije unutar koje će nadzorni odbor djelovati.

6. ZASEBNI NAČINI ORGANIZIRANJA I DJELOVANJA HDZ-a BiH

Opća odredba

Članak 49.

- (1) U sastavu HDZ-a BiH mogu se ustanoviti zajednice i drugi oblici organiziranja kao zasebne organizacijske cjeline radi zadovoljavanja posebnih interesa i rješavanja specifičnih problema.
- (2) Zasebnim organizacijama HDZ-a BiH osigurat će se odgovarajuća zastupljenost u svim stranačkim tijelima.
- (3) Odluku o ustanovljavanju i načinu djelovanja takvih oblika organiziranja donosi Središnji odbor HDZ-a BiH.
- (4) Radi ostvarivanja svojih programskih ciljeva Predsjedništvo HDZ-a BiH može donijeti odluku o utemeljenju druge pravne osobe u skladu sa zakonom.

Organizacija mladeži HDZ-a BiH

Članak 50.

- (1) U sastavu HDZ-a BiH ustanovljena je zajednica Mladeži HDZ-a BiH kao zasebna organizacijska cjelina.
- (2) Zajednica mladeži HDZ-a BiH ima naziv Mladež HDZ-a BiH, sa sjedištem u Mostaru.
- (3) Mladež HDZ-a BiH može ustanovljivati niže oblike svoga djelovanja.
- (4) Mladeži HDZ-a BiH osigurava se najmanje 15 % zastupljenosti u svim tijelima Stranke.
- (5) Mladež HDZ-a BiH djeluje u skladu s pravilnikom koji mora biti usklađen s ovim Statutom.

Organizacija žena HDZ-a BiH

Članak 51.

- (1) U sastavu HDZ-a BiH ustanovljena je Zajednica žena HDZ-a BiH kao zasebna organizacijska cjelina.
- (2) Zajednica žena HDZ-a BiH ima naziv Zajednica žena HDZ-a BiH „Kraljica Katarina Kosača“, sa sjedištem u Mostaru.
- (3) Zajednica žena HDZ-a BiH može ustanovljivati niže oblike svoga djelovanja.
- (4) Zajednica žena HDZ-a BiH djeluje u skladu s pravilnikom koji mora biti usklađen s ovim Statutom.

Politička akademija HDZ-a BiH

Članak 52.

- (1) HDZ BiH ustanovio je Političku akademiju HDZ-a BiH kao zasebnu organizacijsku cjelinu.
- (2) Temeljni ciljevi i djelatnosti Političke akademije HDZ-a BiH su kontinuirano, stručno, političko usavršavanje i educiranje, poticanje na aktivno političko i javno djelovanje članova i dužnosnika HDZ-a BiH, kao i Mladeži HDZ-a BiH i Zajednice žena HDZ-a BiH te ostalih zainteresiranih pojedinaca, sukladno odlukama mjerodavnih tijela Političke akademije.

Klub zastupnika HDZ-a BiH

Članak 53.

- (1) Zastupnici HDZ-a BiH ustanovljuju u domovima i skupštinama zakonodavnih tijela klubove zastupnika HDZ-a BiH. Članovi klubova zastupnika HDZ-a BiH biraju između sebe predsjednika i tijela kluba na prijedlog Predsjedništva HDZ-a BiH.

- (2) Klubovi zastupnika HDZ-a BiH djeluju prema poslovniku koji sami donose.

Klubovi vijećnika HDZ-a BiH

Članak 54.

- (1) Vijećnici članovi HDZ-a BiH ustanovljavaju u skupštini jedinice lokalne samouprave klub vijećnika HDZ-a BiH.
- (2) Članovi kluba vijećnika HDZ-a BiH biraju između sebe predsjednika i ostala tijela kluba s tim da kandidate za predsjednika predlaže odbor HDZ-a BiH jedinice lokalne samouprave u kojoj djeluju.
- (3) Klub vijećnika HDZ-a BiH djeluje prema poslovniku koji sam donosi.

Klub Utemeljitelja HDZ-a BiH

Članak 55.

- (1) U sastavu HDZ-a BiH ustanovljen je Klub Utemeljitelja HDZ-a BiH (u daljnjem tekstu: Klub) kao zasebna organizacijska cjelina.
- (2) Temeljni ciljevi Kluba su okupljanje članova HDZ-a BiH iz razdoblja utemeljenja i izgradnje stranke, koji žele pridonijeti očuvanju kontinuiteta Hrvatske demokratske zajednice na izvornim načelima utemeljenja HDZ-a BiH u okviru Programa HDZ-a BiH.
- (3) Klub djeluje u skladu s pravilnikom koji mora biti usklađen s ovim Statutom.

Odbor za branitelje i udruge proistekle iz Domovinskoga rata HVO-a HB

Članak 56

- (1) U sastavu HDZ-a BiH ustanovljen je Odbor za branitelje i udruge proistekle iz Domovinskoga rata HVO-a HB (u

daljnjem tekstu: Odbor) kao zasebna organizacijska cjelina.

- (2) Temeljni ciljevi i djelatnosti Odbora su zaštita časti, ugleda, dostojanstva i prava branitelja HVO-a i Domovinskoga rata sukladno programskim načelima HDZ-a BiH i pozitivnim zakonskim propisima.
- (3) Odbor djeluje u skladu s pravilnikom koji mora biti usklađen s ovim Statutom.

7. NAČIN IZBORA I TRAJANJE MANDATA

Način izbora za tijela HDZ-a BiH

Članak 57.

Izbori za sva tijela i dužnosnike u pravilu se obavljaju tajnim glasanjem uz mogućnost isticanje više kandidata vodeći računa o kriterijima zastupljenosti (teritorijalnoj, spolnoj, dobnoj itd.).

Trajanje mandata

Članak 58.

- (1) Tijela HDZ-a BiH biraju se na vrijeme od četiri (4) godine, koliko traje i mandat članovima tih tijela.
- (2) U vrijeme trajanja mandata naknadno izabranog člana ubraja se i vrijeme trajanja mandata člana umjesto kojega je izabran.
- (3) Prestankom mandata tijela HDZ-a prestaje i mandat članova.

8. FINACIJE I SREDSTVA ZA RAD

Opća odredba

Članak 59.

- (1) HDZ BiH je politička stranka, a posluje kao neprofitabilna organizacija čija sredstva služe isključivo ostvarivanju stranačkih političkih ciljeva.
- (2) Financijsko poslovanje HDZ-a BiH propisuje Predsjedništvo HDZ-a BiH uz uvjet osiguranja zakonitosti te javnosti prikazivanja podrijetla i namjene sredstava svake kalendarske godine.
- (3) Neposredne poslove glede financiranja i ostaloga financijskog poslovanja vode rizničari HDZ-a BiH.

Sredstva za rad

Članak 60.

HDZ BiH ostvaruje prihode:

- a) od članarine
- b) od dragovoljnih priloga pravnih i fizičkih osoba
- c) od izdavačkih djelatnosti i prodaje promidžbenoga materijala
- d) od stranačkih priredaba
- e) od prihoda imovine u vlasništvu HDZ-a BiH
- f) od naknada iz proračuna
- g) od dobiti poduzeća koja su u vlasništvu HDZ-a BiH
- h) od kreditnoga zaduženja kod banaka
- i) od ostalih prihoda.

9. STATUSNE PROMJENE HDZ-a BiH

Članak 61.

- (1) Odluku o statusnoj promjeni donosi Sabor HDZ-a BiH.
- (2) Ova odluka pravno je valjana samo ako se donese većinom od najmanje 75 % ukupnoga broja punopravnih članova Sabora.

Prestanak postojanja HDZ BiH

Članak 62.

- (1) HDZ BiH može prestati postojati svojom odlukom ili aktom mjerodavnog državnog tijela iz razloga propisanih zakonom.
- (2) Odluku o prestanku HDZ BiH donosi Sabor HDZ BiH dvotrećinskom većinom svojih članova.
- (3) Odluka o prestanku HDZ BiH sadrži i odluku o imovini stranke.

10. PRIJELAZNE I ZAKLJUČNE ODREDBE

Ustroj novih tijela HDZ-a BiH

Članak 63.

Ustroj HDZ-a BiH utvrđen ovim Statutom ima se oživotvoriti najdalje u roku od tri (3) mjeseca od dana stupanja na snagu Statuta HDZ-a BiH.

Promjena Statuta HDZ-a BiH

Članak 64.

- (1) Izmjene ili dopune Statuta donosi Sabor HDZ-a BiH.
- (2) Prijedlog za izmjenu i dopunu

ovoga Statuta i za novi statut mogu dati: Sabor, Središnji odbor i Predsjedništvo HDZ-a BiH.

- (3) Predsjedništvo HDZ-a BiH razmatra prijedloge izmjena i dopuna Statuta HDZ-a BiH te donosi odluku o prijedlogu konačnog teksta koji će podnijeti Saboru na usvajanje.

Članak 65.

- (1) Središnji odbor HDZ-a BiH ovlašten je i prije redovitog saziva Sabora izmijeniti ili dopuniti pojedine odredbe Statuta u slučaju izvanrednih okolnosti ili ako je to nužno učiniti po sili zakona ili, pak, ako su pojedine odredbe postale smetnja za funkcioniranje Stranke.
- (2) U slučaju rata i time izazvanih posebnih okolnosti sve ovlasti Središnjega odbora prenose se na Predsjedništvo HDZ-a BiH.
- (3) Ovlasti iz st. (2) ovoga članka prestaju nestankom uzroka, a Predsjedništvo HDZ-a BiH ima obvezu u roku od trideset (30) dana izvijestiti Središnji odbor HDZ-a BiH o odlukama i mjerama poduzetima u tom razdoblju.

Izvorno tumačenje

Članak 66.

Izvorna tumačenja ovoga Statuta daje Sabor, a Predsjedništvo HDZ-a BiH kada Sabor ne zasjeda.

Uporaba muškog i ženskog roda

Članak 67.

Izrazi koji su, radi preglednosti, dati u jednom gramatičkom rodu u ovome Statutu bez diskriminacije se odnose na muški i ženski rod.

Stupanje na snagu

Članak 68.

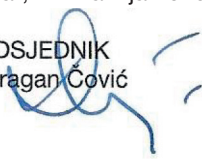
Ovaj Statut stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u glasilu HDZ-a BiH.

Ur. broj: I-01-22-3/19

Mostar, 27. travnja 2019. godine

PREDSJEDNIK

dr. Dragan Čović

Program

Polazeći od svih dosadašnjih programskih dokumenata od osnivanja do danas, u svom postojanju i radu; iskazujući političku dosljednost i ustrajnost u vlastitom promišljanju; opredijeljeni za izgradnju i jačanje demokratskih načela u funkcioniranju vlasti; priznajući jedino demokratske metode i standarde u političkome djelovanju i odlučivanju,

Mi, sudionici XIII. sabora Hrvatske demokratske zajednice BiH usvajamo

PROGRAM HRVATSKE DEMOKRATSKE ZAJEDNICE BOSNE I HERCEGOVINE

Proslov

Hrvatska demokratska zajednica BiH, nastala je u vrijeme dubokih političkih i društvenih mijena u Europi, u vrijeme raspada komunističkog sustava na istoku i jugoistoku Europe i raspada umjetnih državnih tvorevina.

Nastala je i kao izraz povijesnih težnji hrvatskoga naroda za jednakošću s drugim narodima, slobodom i demokracijom, kao jedinstvena izvorna hrvatska politička misao europskoga usmjerenja. Nastupila je s jasnim programskim ciljem uspostave demokratske, samostalne i suverene Bosne i Hercegovine, države ravnopravnih naroda i građana. Odigrala je ključnu ulogu u procesu osamostaljenja i stjecanja neovisnosti Bosne i Hercegovine.

Hrvatska demokratska zajednica (HDZ BiH) jest stranka privržena načelima demokracije, poštivanju ljudskih sloboda, vladavini prava i načela slobodnog tržišta.

U središtu političkoga promišljanja i djelovanja HDZ-a BiH hrvatski je narod i čovjek sa svim svojim neotuđivim pravima; čovjek kao politički subjekt, ravnopravan i jednakovrijedan, neovisno o rasi, naciji, vjeri, spolu ili dobi.

Temeljna načela

- HDZ BiH jest narodnjačka stranka koja okuplja sve slojeve hrvatskoga naroda i drugih građana Bosne i Hercegovine, na načelima demokracije i kršćanske civilizacije i otvorena je za sve one koji prihvaćaju njezin Program i Statut.
- HDZ BiH je demokršćanska i socijalna stranka.
- HDZ BiH je suvremena, slobodnjačka, državotvorna i europska stranka koja djeluje u Bosni i Hercegovini i inozemstvu.
- Sloboda jest središnje načelo HDZ-a BiH.
- Sloboda pojedinca nužno sadrži svijest o poštivanju i prihvaćanju slobode drugoga i drukčijega.
- Pravo na osobnost i posebnost u skladu s vlastitim uvjerenjima temeljno je pravo svakog čovjeka.
- Ravnopravnost je jedno od temeljnih ljudskih dobara i ono uključuje ravnopravnost naroda, građana, spolova, različitih socijalnih i regionalnih skupina.
- Načelo solidarnosti je jedan od glavnih temelja političkoga promišljanja i rada HDZ-a BiH.
- Osiguranje prava na rad i pravičnu naknadu koja omogućava dostojan život čovjeka i obitelji, izgradnja države, socijalna ulaganja i zakoni koji pridonose dostojanstvu ljudske osobe, poštovanju privatnog vlasništva i shvaćanju politike kao javnog posla za opće dobro, trajna su opredjeljenja HDZ-a BiH i jedna od prioriternih zadaća.

- Pravo na život je osnovno i neotuđivo pravo svakog čovjeka i ono znači i pravo na život još nerođenog djeteta.
- Neotuđivo je pravo svakog naroda, svake etničke i jezične skupine na školovanje, informiranje i komuniciranje na svome materinskome jeziku, što podrazumijeva i pravo na vlastite nastavne planove i programe koji omogućavaju učenje vlastite povijesti i drugih nacionalnih posebnosti, ali i učenje o drugim narodima, njihovoj kulturi i posebnostima.

Obitelj i mladi

U središtu naše politike jest obitelj kao temeljna zajednica društva koja se zasniva na bračnoj zajednici muža i žene, koji dijele dogovornosti oca i majke.

HDZ BiH je za posebnu društvenu skrb i zaštitu obitelji i majčinstva, kao jamca narodnog i moralnog napretka i odgovornosti.

Sveukupno zakonodavstvo mora u potpunosti osigurati potrebnu zaštitu obitelji.

Svjesni iznimne važnosti demografskog preporoda hrvatskoga naroda provodimo pronatalitetnu populacijsku politiku te se zalažemo za konkretne mjere u zaštiti majčinstva, povoljne stambene kredite i namjenske stanove, stimulativne dječje dodatke, povećanje porodiljnih naknada te povećanje broja odgovarajućih ustanova za skrb o djeci.

Kao stranka koja promiče slobodu i odgovornost, posebice potičemo mlade ljude na međuljudsku, tolerantnu i solidarnu djelatnost u kojoj će svoju kreativnost uložiti u razvitak i traženje novih putova, pri čemu im pružamo punu pomoć i potporu.

Odnos HDZ-a BiH prema mladima temelji se na povjerenju i optimalnom uključivanju mladeži u političku, gospodarsku i svaku drugu vrstu izgradnje politički stabilnog i sigurnog društva i države, na temelju njihovih interesa, mogućnosti i naobrazbe.

Posebno se zauzimamo za aktivnu politiku zapošljavanja mladih, osmišljenu potporu mladim obiteljima te sustavnu skrb o mladim talentima i njihovo uključivanje u politički, gospodarski, kulturni i duhovni život.

HDZ BiH se zauzima za dostojan život osoba starije životne dobi, za podizanje razine kvalitete života, te za sudjelovanje u svim segmentima društvenoga života za koje imaju sposobnosti i interesa.

Zalažemo se da skrb za starije osobe bude temeljena na načelu međugeneracijske solidarnosti, čovječnosti i ljubavi prema bližnjemu.

Domovinski rat i hrvatski branitelji

HDZ BiH istinski poštuje i štiti čast, ponos, ugled i dostojanstvo hrvatskih branitelja i Domovinskog rata i odlučno će se suprotstaviti svim pokušajima kriminaliziranja Hrvatskog vijeća obrane (HVOa), legalno organiziranih obrambenih snaga hrvatskoga naroda u Bosni i Hercegovini.

Odlučno ćemo se suprotstavljati pokušajima krivotvorenja povijesne istine o Domovinskom ratu i pokušajima krivotvorenja cjelokupne novije povijesti.

HDZ BiH smatra da je temeljna vrijednost Domovinskog rata obrana slobode i jednakopravnosti hrvatskoga naroda u tronacionalnoj Bosni i Hercegovini.

Držimo svojom dužnošću osigurati trajnu i punu skrb za sve hrvatske branitelje, a posebice za obitelji poginulih, zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja, kao i za ranjene i oboljele hrvatske branitelje i njihove obitelji.

Vjerske zajednice

HDZ BiH svojim prioritetima smatra reguliranje prava i položaja crkava i vjerskih zajednica, kojima se mora omogućiti slobodno i neovisno djelovanje.

Kako se potpisao Temeljni ugovor između Svete Stoline i Bosne i Hercegovine ustrajavamo u nastojanju da se ugovor implementira odnosno provede, kao i da se reguliraju i druga pitanja koja se odnose na poziciju Katoličke crkve, a posebno na povrat oduzete imovine, uz poštivanje prava i drugih vjerskih zajednica.

U svakodnevnom društvenim odnosima nužno je osigurati trajan dijalog i međusobno uvažavanje.

Bosna i Hercegovina

Daytonski mirovni sporazum je zaustavio rat i omogućio mir pod patronatom međunarodne zajednice, ali nije osigurao izgradnju demokratske i samoodržive Bosne i Hercegovine.

Daytonski mirovni sporazum, asimetrično državno ustrojstvo, konfuzna rješenja unutarnjeg ustrojstva i nefunkcionalnost institucija vlasti, kao i velike ovisnosti o odlukama i nazočnosti institucija međunarodne zajednice, i danas određuju političku sliku BiH i onemogućavaju njezin daljnji napredak.

Dosljedno zalaganje HDZ-a BiH za ustavni i administrativni i administrativno-teritorijalni preustroj Bosne i Hercegovine i opravdano zahtijevanje da se uđe u proces dogovornoga preustroja ove zemlje i osiguranja pune ustavne i stvarne jednakosti sva tri konstitutivna naroda, zbog čega su Hrvati često i sankcionirani, danas je rezultiralo sve glasnijim zahtjevima i drugih političkih stranaka, ali i konkretnim zaključcima i ocjenama relevantnih tijela međunarodne zajednice za promjenom dotrajalih daytonskih rješenja i potrebi nužnog preustroja Bosne i Hercegovine te donošenjem novog ustava.

Rezolucije Europskog parlamenta, Vijeća Europe i UN-a, ali i velikog broja istaknutih međunarodnih čimbenika, daju nam za pravo da ustrajemo u nastojanju ma kako bi se Bosna i Hercegovina ure-

dila po mjeri sva tri konstitutivna naroda u Bosni i Hercegovini.

Zalažemo se da Bosna i Hercegovina bude demokratska, decentralizirana i država socijalne pravde, jednakih i standardiziranih kolektivnih prava naroda i pojedinačnih prava građana, što danas nažalost nije. HDZ BiH se zauzima za punu i cjelovitu provedbu razdiobe zakonodavne, izvršne i sudbene vlasti.

Zauzima se također za funkcioniranje svake od njih na temelju Ustava i zakona zasebno i koordinirano djelujući u državnom sustavu i interesu naroda i građana BiH.

HDZ BiH se zalaže za ravnotežu između državne uprave i lokalne uprave i samouprave u decentraliziranoj Bosni i Hercegovini na načelima Europske povelje o lokalnoj samoupravi.

Lokalna uprava i samouprava se moraju maksimalno približiti građanima koji kroz njih moraju imati samostalnost u odlučivanju u svim poslovima lokalnog značenja koja ustavom i zakonom nisu stavljena u nadležnost županijskih i drugih državnih tijela vlasti.

Zalažemo se za jačanje ovlasti jedinica lokalne uprave i samouprave u decentraliziranoj Bosni i Hercegovini, te financijsko, organizaciono i funkcionalno jačanje općina i gradova, sukladno Europskoj povelji o lokalnoj samoupravi.

Zauzimamo se za uravnotežen razvitak svih područja Bosne i Hercegovine.

Zauzimamo se za uređenje Mostara, Travnika i Banje Luke na istim načelima, te preustroj Sarajeva, glavnog grada BiH, kao distrikta.

Asimetrično državno ustrojstvo dva entiteta-tri konstitutivna naroda zasigurno je jedan od temeljnih uzroka nefunkcionalnosti države i njezinih institucija, što prati odsustvo očekivanog pomaka u gospodarskosocijalnoj sferi, te izravno utječe na sve složeniji ukupni položaj hrvatskog naroda u BiH.

HDZ BiH se zalaže za Bosnu i Hercegovinu kao državnu zajednicu triju potpuno

ravnopravnih, suverenih i konstitutivnih naroda Hrvata, Srba i Bošnjaka organiziranu na tri razine vlasti. Svaka od tri razine trebala bi imati zakonodavnu, sudsku i izvršnu vlast.

Srednju razinu vlasti treba ustrojiti s najmanje tri ustavno administrativne jedinice (teritorijalne), a Sarajevo kao glavni grad BiH ustrojiti kao distrikt.

Ustavno administrativne jedinice s mogućnošću diskontinuiteta teritorija, utemeljiti na nacionalnom, gospodarskom i kulturnom načelu s istovjetnim načinom definiranja i ostvarivanja prava naroda, nacionalnih manjina i građana.

Zalažemo se za funkcionalnu državu jasno definiranih ovlasti i međusobnih odnosa i odgovornosti različitih razina vlasti.

Pripadnici nacionalnih manjina moraju uživati sva prava na temelju najviših europskih standarda i Povelje Ujedinjenih naroda.

Pristupanje Bosne i Hercegovine Europskoj uniji, NATO-u i drugim euroatlantskim integracijama vrhunski su prioriteti politike HDZ-a BiH i jamstvo su dugoročne političke stabilnosti Bosne i Hercegovine te gospodarskog i socijalnog napretka. HDZ BiH smatra očuvanje svih vitalnih nacionalnih interesa hrvatskoga naroda sastavnim dijelom strategije obrane i sigurnosti na razini Bosne i Hercegovine.

Pravna država

Pravna država je glavni uvjet, a istodobno i oslonac, svakog demokratskog društva. Njezina glavna zadaća sastoji se u osiguranju pravne sigurnosti sa svrhom funkcionalnog održavanja ustavnopravnog poretka, unutarnje sigurnosti i osiguranju temeljenih vrednota demokratskog poretka, sloboda i prava čovjeka.

Opredijeljeni smo za cjelovitu, pravednu i dosljednu restituciju u BiH.

Potrebno je uspostaviti čvrste mehanizme demokratskog nadzora kako bi se

sprječila zlouporaba pravnog sustava u progonu pojedinca ili skupine zbog političkog mišljenja, pripadnosti narodu ili nacionalnoj manjini, vjerskog opredjeljenja i sličnoga bez, zakonskog temelja.

Poštujući kao vrhovno načelo jednakost svih građana pred zakonom, zalažemo se za učvršćenje vjerodostojnosti i jačanje povjerenja građana u sve institucije vlasti u Bosni i Hercegovini.

Gospodarstvo i porezna politika

Prvom pretpostavkom za zaustavljanje dramatičnog produbljivanja sadašnje gospodarske i socijalne krize, te za pokretanje uspješnog gospodarskog razvitka, držimo povratak samopouzdanja i vjere u vlastite snage.

Svoju gospodarsku politiku čiji je konačni cilj dostizanje stupnja gospodarske razvijenosti u zemljama Europske unije, HDZ BiH temelji na ovim načelima:

- razvijati socijalno tržišno gospodarstvo utemeljeno na uravnoteženim interesima i partnerstvu radnika, poduzetnika i države;
- gospodarski rast i razvitak temeljiti na povećanju proizvodnje i izvoza, i korištenju potencijala relativno očuvanog okoliša;
- na ulaganju u znanost, obrazovanje i nove tehnologije te poticanje realnih investicija utemeljenih na domaćem i inozemnom kapitalu kao ključu dugoročnoga i stabilnoga gospodarskoga napretka;
- osiguranju stabilnoga pravnoga i političkog okvira koji će biti poticajan za nove investicije i novo zapošljavanje u dinamičnom socijalnom tržišnom gospodarstvu;
- uspostavi sustava odgoja i naobrazbe koji će osposobljavati mlade ljude za poduzetništvo;
- osiguranju sustava stabilne opskrbe energentima i izgradnji potrebne prometne infrastrukture;

- sklapanju međunarodnih ugovora koji će biti poticajni za izvoz bosanskohercegovačkih proizvoda na inozemno tržište;
- osiguranja makroekonomske stabilnosti;
- sveukupna gospodarska politika mora biti usmjerena ka ravnomjernom razviku svih krajeva zemlje;
- stabilanome bankarskom sustavu u kojemu ne smije biti monopolističkoga utjecaja, odnosno na takvom bankarskom sustavu koji će omogućiti da štednja građana posluži razviku gospodarstva;
- žurnoj uspostavi sustava nadzora i ograničenja inozemnog zaduživanja;
- angažiranju kapitala, iskustva i znanja bosanskohercegovačkoga iseljeničtva koje može i treba biti snažan čimbenik u obnovi i razviku gospodarstva;
- da obrtništvo, dinamično i prilagodljivo malo i srednje poduzetništvo, u promjenjivom gospodarskom okruženju može i treba biti nositelj gospodarskog napretka;
- da turizam, povezan s uslužnim djelatnostima i poljoprivredom je jedna od najperspektivnijih grana gospodarstva;
- da u procesu privatizacije energetskog sektora, zbog sveukupne gospodarske sigurnosti i stabilnosti država mora zadržati kontrolne udjele;
- načelo konkurencije mora biti dominantan oblik odnosa na tržištu, a načelo regulacije treba primjenjivati samo gdje je to nužno radi opće gospodarske stabilnosti;
- svrhovitom razviku poljoprivrede i svekolikoga boljitka sela i seljaka, uz stalnu skrb i potporu države, kao jednog od važnijih uvjeta političke i socijalne stabilnosti, a i sveukupne obnove bosanskohercegovačkog društva;
- izgradnji autocesta, brzih cesta, moderniziranju i rekonstrukciji postojećih cesta, te moderniziranju i razviku željezničkoga i zračnoga prometa kao

jedne od temeljnih pretpostavki za opći razvitak gospodarstva i prioriteta HDZ-a BiH;

- da prehrambena, farmaceutska, drvna i metalna industrija moraju svojim finalnim proizvodima osvojiti više prostora na europskom i svjetskom tržištu;
- da graditeljstvo treba biti najznačajnija grana gospodarstva uopće i predstavljati važan čimbenik u socijalnom životu zemlje, prije svega u sektoru stambene izgradnje i izgradnje infrastrukturnih objekata;
- smanjivanju birokratskih prepreka za dobivanje građevinskih dozvola i drugih službenih potvrda, dodjeljivanju lokacija za gradnju stambenih objekata i ubrzanje procedura, uz olakšanje poslovanja u ovoj bitnoj gospodarskoj oblasti, što će dovesti do smanjenja bespravne gradnje;
- ubrzanom sređivanju stanja u zemljišnoknjižnom sustavu, što podrazumijeva nove katastarske izmjere i novi zemljišnoknjižni i katastarski sustav prenesen u informacijski sustav, uz potrebnu edukaciju osoblja, geodetskih stručnjaka, odvjetnika i građana.

HDZ BiH se zalaže za konzistentan porezni sustav i poreznu politiku koja teži poticanju ulaganja u nove investicije, u kreativnost i inovativnost poduzetnika.

Porez na dodanu vrijednost treba kreirati kako bi omogućio normalno funkcioniranje države i bio pravedan i podnošljiv svim socijalnim kategorijama društva.

Javnu potrošnju treba postupno smanjivati, imajući u vidu kako je veliki problem u strukturi javni rashoda.

Svi proračuni trebaju biti uravnoteženi i usklađeni s realnim mogućnostima gospodarstva i poreznih obveznika.

Trošenje proračunskog novca mora biti podložno demokratskom nadzoru i raspodjeli koja omogućava ravnomjeran razvoj svih područja na koja se odnosi.

Povratak

HDZ BiH se zalaže za pravo povratka svih prognanih i izbjeglih u svoje domove bez ikakva uvjetovanja, sukladno Aneksu 7. Daytonskog mirovnog sporazuma.

Stvaranje sigurnosnih, političkih, gospodarskih i socijalnih uvjeta svakako su ključne pretpostavke za osiguranje održivog povratka te jedan od bitnih uvjeta za postizanje pune političke stabilnosti BiH.

Sa svrhom ostvarivanja povratka i sudbinske važnosti demografskog preporoda, Predsjedništvo HDZ-a BiH odredit će nositelja izrade demografske studije hrvatskog puka u Bosni i Hercegovini i inozemstvu.

Socijalna politika

HDZ BiH drži kako je u razdoblju brzih gospodarskih i društvenih promjena potrebna poštena i humana socijalna država koja omogućuje solidarnost generacija, socijalno partnerstvo i zaštitu slabih i nemoćnih.

Socijalna pravednost i društvena solidarnost i čovječnost trebaju biti temelji socijalne politike.

Pravedna socijalna politika mora osigurati pomoć za podmirenje osnovnih životnih potreba slabima, nemoćnima i drugima zbog nezaposlenosti ili nesposobnosti za rad, nezbrinutim građanima, obiteljima koje imaju djecu s posebnim potrebama i socijalno zapuštenu djecu, invalidnim osobama, djeci bez roditelja i onoj djeci za koju roditelji ne skrbe.

Zdravstvo

Zdravstvo i zdravstveni sustav jedna je od najznačajnijih sastavnica socijalne stabilnosti i ravnopravnosti svih građana.

Držimo kako na crti izgradnje Bosne i Hercegovine, kao socijalne države, neophodnim reformama zdravstvenoga

sustava, treba osigurati i održati i načelo solidarnosti u zdravstvenom sustavu.

Posebno treba skrbiti za zdravstvenu zaštitu nezaposlenih, branitelja, invalida, djece i ljudi starije životne dobi.

HDZ BiH smatra ključnim osigurati dugoročno održivo financiranje zdravstva i definiranje opsega prava iz obvezatnog zdravstvenog osiguranja.

Javno zdravstvo i preventivna zdravstvena zaštita su područja za koja je dokazan najpovoljniji odnos između financijskih izdvajanja i učinaka za zdravstveno stanje pučanstva pa te oblike zdravstvene skrbi valja posebno poticati.

Primarnu zdravstvenu zaštitu i službe hitne medicinske pomoći treba ustrojiti tako da u cijeloj državi, bez obzira na lokalne specifičnosti, budu podjednako dostupne na svakom mjestu i svakom bolesniku, kako bi u svako vrijeme mogao dobiti pravodobnu i odgovarajuću medicinsku pomoć.

Kategorizacijom bolnica potrebno je ujednačiti kriterije vrjednovanja pruženih zdravstvenih usluga, poboljšati dostupnost bolničkih usluga kao i očuvati i povećavati kvalitetu zdravstvenih usluga.

Odnosi s RH i vanjska politika

Zbog povijesne i zemljopisne povezanosti Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske, te zbog činjenice da u ove dvije države živi najveći broj hrvatskoga naroda, odnosi između dviju država trebaju biti posebno dobri i prijateljski.

HDZ BiH se zalaže za produbljivanje i izgradnju tih odnosa, te ćemo ustrajati na uspostavi što tješnjih diplomatskih, gospodarskih, kulturnih i drugih oblika suradnje BiH i RH.

Republika Hrvatska kao jedna od potpisnica Daytonskog mirovnog sporazuma mora imati aktivniju ulogu u njegovoj provedbi, ali i u pitanjima koja se tiču njegova redefiniranja i izgradnje političkih odnosa u Bosni i Hercegovini koji trebaju

dovesti do stabiliziranja političkih prilika.

Ustavna obveza Republike Hrvatske da skrbi o Hrvatima u Bosni i Hercegovini dodatno nas obvezuje na obostrano razvijanje odnosa u interesu hrvatskoga naroda u obje države.

HDZ BiH daje punu potporu dvojnomo državljanstvu kao europskoj demokratskoj praksi.

Temelj vanjske politike HDZ-a BiH jeste volja za ostvarenjem mira u slobodi i razumijevanju među narodima. U tu svrhu HDZ BiH želi jačati dobre odnose sa svim zemljama koje prihvataju suradnju na ravnopravnim temeljima

HDZ BiH se zalaže za ulazak Bosne i Hercegovine u europske i euroatlantske političke, gospodarske i vojnosigurnosne integracije uz zaštitu nacionalnih i državnih interesa.

Mir i sigurnost u međunarodnim razmjerima pored vojne sigurnosti podrazumijevaju i međunarodnopravnu zaštitu ljudskih, građanskih i etničkih prava, smirivanje etničkih i vjerskih sukoba, sprječavanje i otklanjanje ekoloških razaranja, te borbu protiv terorizma i svih oblika organiziranog međunarodnog kriminala.

Prioritet Bosne i Hercegovine je punopravno članstvo u Europskoj uniji.

Europu razumijevamo kao kontinent čije narode, unatoč svim nacionalnim, političkim, kulturnim i gospodarskim razlikama povezuje zajedničko povijesno i civilizacijsko uljudbeno naslijeđe i zajednički rad na budućnosti.

Jedinstvo Europe treba postojati načela poštivanja različitosti, partnerstva i ravnopravnosti. Sigurnost u Europi moguće je postići samo zajedničkim naporima.

Iseljeništvo

HDZ BiH je posebno odgovoran i senzibilan prema Hrvatima u inozemstvu.

Svjesni značajnoga doprinosa hrvatskih iseljenika u pogledu razumijevanja među narodima i njegovanja međunarodne i

međudržavne suradnje, zalažemo se za aktivno očuvanje nacionalnoga, duhovnoga i kulturnoga identiteta hrvatskoga iseljništva iz BiH.

Posebno zastupamo i promičemo povijesnu istinu da je za obranu slobode hrvatskoga naroda u BiH zaslužno i hrvatsko iseljništvo.

Jačanje veza i ostvarivanje pune suradnje s iseljništvom svakako će doprinijeti i povećanju interesa iseljništva za ukupne političke prilike u BiH te aktivnije sudjelovanje u političkom i gospodarskom životu BiH.

Znanosti i tehnologija

Bosna i Hercegovina zaostaje u primjeni visokih i novih tehnologija, posebno u primjeni i proizvodnji proizvoda kojima se mogu osigurati specifični tržišni uspjesi na svjetskim tržištima.

HDZ BiH smatra kako je nužno izraditi državnu strategiju znanstvenog i tehnološkog razvitka koja mora voditi računa o svim uočenim zaprekama i slabostima i istodobno uz potrebno povećanje proračunskog izdvajanja osigurati stvarni pomak u znanosti, razvojnoistraživačkim projektima i novim tehnologijama.

Sveučilište - visoko obrazovanje

HDZ BiH se zalaže za akademsku slobodu i autonomiju svih sveučilišta u BiH, za slobodu istraživanja i nastave, kao i omogućavanje Sveučilištu da samo odlučuje o načinu i putu ostvarivanja svojih zadaća.

Zalažemo se za opstojnost i dalji prosperitet Sveučilišta u Mostaru uz primjenu hrvatskih nastavnih planova i programa s nastavom na hrvatskom jeziku.

U preustroju Sveučilišta nužno je ugraditi i slijediti temeljna načela Bolonjskoga procesa, te otvaranjem odjela izvan sjedišta olakšati studiranje i omogućiti studiranje studentima koji u drugim okol-

nostima to ne bi mogli. Uz ovaj temeljni cilj, zalažemo se za razvoj i promicanje znanstvenoga, stručnoga i umjetničkoga rada na svim područjima, te visokoškolsku naobrazbu mladih stručnjaka u jedinstvu nastave i istraživanja. Sveučilište mora biti most za prijenos svjetskih iskustava i rezultata u procesu europskih i globalnih integracija, s po sebnom ulogom u reintegraciji mladeži i stručnjaka iz iseljeništva.

Predškolski odgoj, osnovno i srednje školstvo

Hrvatski jezik i nacionalni obrazovni program najznačajnija su izvorišta vlastite samobitnosti.

Sukladno europskim dostignućima, kao i svim relevantnim međunarodnim konvencijama, držimo kako je neotuđivo pravo svakog naroda, pa i hrvatskoga, školovanje na svome materinskom jeziku i po vlastitim nastavnim planovima i programima koji omogućuju učenje vlastite povijesti i drugih nacionalnih posebnosti. Poštujući kulturne, jezične i obrazovne posebnosti konstitutivnih naroda u BiH, te ustavna prava učenika i roditelja za slobodnim izborom škole, jezika i nastavnog plana i programa, bez obzira na nacionalnu pripadnost. HDZ BiH drži da ostvarenje tih temeljnih prava i sloboda ničim ne dopri nosi segregaciji pojedinaca i naroda, nego naprotiv, to onemogućuje jezičnu i kulturnu diskriminaciju i asimilaciju jednog naroda od drugog naroda, te oduzimanje njegovih ustavnih prava na vlastito školstvo, nastavu, programe i udžbenike na svome jeziku.

HDZ BiH se zalaže za značajne promjene u sustavu odgoja i naobrazbe.

Potencijale toga sustava potrebno je maksimalno iskoristiti za sveukupni napredak zemlje populacijsku obnovu, povećanje učinkovitosti gospodarstva i društvenih djelatnosti, inovativne aktivnosti i otvaranje novih radnih mjesta, te

stvaranje visokokvalitetnih znanstvenih, tehnoloških i kulturnih dobara.

Nužno je osigurati kontinuirano godišnje povećanje izdvajanja za predškolski odgoj, osnovno i srednje školstvo kako bi se, uz moderniziranje nastave, osiguralo podizanje materijalnog, socijalnog i profesionalnog statusa odgojitelja, učitelja i profesora.

Potrebno je potaknuti žurno povećanje broja i kapaciteta ustanova predškolskog odgoja koji uz povećanje obuhvata djece treba doprinijeti stvaranju podjednakih polaznih šansi za svu djecu (kreativni razvoj, učenje stranih jezika i sl).

Programe osnovnih (obveznih) i srednjih škola treba osloboditi od nepotrebnih i neproduktivnih sadržaja i utemeljiti ih na općim pismenostima potrebnima za život u 21. stoljeću.

Programe srednjih škola nužno je osuvremeniti radi stjecanja suvremene opće i stručne naobrazbe, dostatne za nastavak studija ili zapošljavanje na radnim mjestima sa suvremenim tehnologijama.

U nastavne planove i programe svih stupnjeva izobrazbe treba ugraditi temeljne vrijednosti nacionalnoga identiteta, pripadnost zapadnoeuropskom kulturnom krugu i svjetskoj zajednici, opća prva čovjeka i djeteta, a posebno pravo na slobodu savjesti i vjerskog odgoja, te načela zaštite okoliša.

Nužno je urediti izdavanje udžbenika i ostalih izvora znanja tako da sadržajem i cijenom budu dostupni svima i distribucijom budu prirodna sastavnica obrazovne djelatnosti.

Usporedno s razvojem institucionalnoga školstva nužno je snažnije poticati razvitak svih oblika obrazovanja odraslih radi lakšeg i što bržeg zapošljavanja golemog broja nezaposlenih i promjene loše strukture obrazovanosti odrasloga stanovništva.

Kultura i kulturnopovijesno naslijeđe

HDZ BiH pridaje veliku važnost kulturi i zalaže se za potpunu slobodu umjetničkog stvaralaštva, svjesni uloge koju je kultura imala i ima u razvoju i očuvanju identiteta hrvatskoga naroda.

Zalažemo se za dijalog i međunarodnu kulturnu suradnju.

Posebice se zalažemo za očuvanje baštine i njezino prožimanje s modernim senzibilitetom, te za stalnu skrb o duhovnoj i materijalnoj baštini.

HDZ BiH će posebice skrbiti o kulturnim i znanstvenim institucijama, te očuvanju kulturnoga naslijeđa i kulturnih institucija hrvatskog naroda

Šport

Šport je sastavni dio kulture života, opće naobrazbe i odgoja te značajan čimbenik u očuvanju zdravlja u svim razdobljima čovjekova života.

Zalažemo se za što veću prisutnost športa u školama i na fakultetima, za amatersko djelovanje u športskim udrugama, za športske aktivnosti svih slojeva društva.

Kada je u pitanju vrhunski šport, smatramo da država mora izvršavati svoj dio obveze potpore, prije svega omogućavanjem razvoja mladih talenata.

Mediji

HDZ BiH drži da pravo na informaciju spada u temelje demokracije, a iz toga proistječe naša puna potpora slobodi medija koji imaju ogromno značenje u modernome društvu.

U sklopu pune slobode mišljenja i govora u tisku i elektroničkim medijima mora se poštivati obveza iznošenja istine i čuvanja ljudskoga dostojanstva svakog pojedinca.

Zalažemo se za različitost medijske ponude i zdravu tržišnu konkurenciju kao i za sprječavanje medijske manipulacije i monopola.

HDZ BiH se zalaže za produkcijski RTV sustav na hrvatskome jeziku u okviru RTV sustava BiH.

Zaključak

HDZ BiH je bio i ostaje stožernom strankom hrvatskoga naroda u BiH. Snaga HDZ BiH jeste u prepoznavanju, dosljednoj i ustrajnoj političkoj borbi za ostvarivanje vitalnih interesa Hrvata u BiH i stvaranju uvjeta za sveopći boljitak.

HDZ BiH je stranka hrvatskoga narodnoga povjerenja, i tu poziciju je izborila i potvrdila na svim dosadašnjim parlamentarnim izborima.

HDZ BiH namjerava tu poziciju i zadržati. Stoga ćemo raditi na daljnjem profiliranju u modernu političku stanku s prepoznatljivim zapadnoeuropskim značajkama, s efikasnim unutarnjim ustrojem, suvremenim političkim iskazom, dizajnom i političkim marketingom.

Posebnu pozornost u idućem razdoblju posvetit ćemo jačanju infrastrukture Stranke, odgovornosti članova i dužnosnika, razmjeni informacija po vertikali i horizontali stranačkog ustroja te hijerarhijskom upravljanju u provođenju donesenih odluka.

Na svim razinama vlasti organizirat ćemo efikasne koordinacije kao i koordinacije po važnim oblastima života odgovornih i kompetentnih osoba sa svih razina.

Ostajemo i dalje otvoreni za svaku dobromjernu suradnju sa svim organizacijama iz BiH, R Hrvatske i svijeta u ravnopravnim odnosima sa svrhom stvaranja uvjeta za bolji život i očuvanje života.

U osnovici naše političke pragmatike uvijek ostaje isti cilj: osiguranje hrvatske opstojnosti u BiH; očuvanje integriteta hrvatske nacije i hrvatskoga narodnosno-

ga bića u zajedničkoj državi triju suverernih, ravnopravnih i konstitutivnih naroda na cijelom njezinu teritoriju. Izgradnja suverene i suvremeno ustrojene, gospodarski i socijalno prosperitetne, pravne i decentralizirane države BiH na čijem će se cijelom području, sukladno europskim i UN poveljama i konvencijama, poštivati ljudska, narodna, građanska i manjinska prava.

Ur. broj: I-01-22-2/19
Mostar, 27. travnja 2019. godine

PREDSJEDNIK
dr. Dragan Čović

Programska deklaracija

Ustrajni u dosljednoj provedbi Programa Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine

Privrženi svomu hrvatskomu narodu i svojoj domovini

Odlučni u izgradnji svoje domovine, države suverenih, konstitutivnih i jednakopravnih naroda i svih njezinih građana

Usmjereni prema europskim i euroatlantskim integracijama, razvitku dobrosusjedskih odnosa i suradnje sa svim državama

Ponosni na nezamjenjivu povijesnu ulogu i doprinos hrvatskoga naroda u Bosni i Hercegovini njezinu ukupnu razvitku i prosperitetu

Na temelju Programa Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine, usvojenog na XII. saboru HDZ-a BiH, iskazujući dosljednost u političkom promišljanju o Bosni i Hercegovini, izgradnji i jačanju demokratskih načela, vladavini prava te poštivanju ljudskih sloboda, a suočeni sa svim izazovima političkoga trenutka u kojem djelujemo, mi, sudionici XIII. sabora HDZ-a BiH, donosimo

PROGRAMSKU DEKLARACIJU HRVATSKE DEMOKRATSKE ZAJEDNICE BOSNE I HERCEGOVINE

Kontinuirano i ustrajno podsjećamo da je Bosna i Hercegovina utemeljena i jedino moguća kao državna zajednica triju suverenih, konstitutivnih i jednakopravnih naroda – Hrvata, Srba i Bošnjaka – u kojoj svaki građanin, bez obzira na to je li pri-

padnik jednoga od konstitutivnih naroda ili pripadnik nacionalne manjine ili se, pak, ne izjašnjava kao pripadnik bilo kojeg naroda, treba imati sva prava zajamčena međunarodnim aktima o pravima manjina, o ljudskim i građanskim pravima te imati zajamčenu jednakost pred zakonom.

Budući da postojeća ustavna i zakonska rješenja to ne osiguravaju, to se jedino može ostvariti novim Ustavom i administrativno-teritorijalnim preustrojem Bosne i Hercegovine te nužnim izmjenama Izbornoga zakona BiH kojim će se u svim sljedećim izbornim ciklusima osigurati izbor legitimnih predstavnika triju konstitutivnih naroda u tijelima vlasti svih razina BiH.

Zbog nepoštivanja Ustava i neprovođenja Odluke Ustavnoga suda BiH o legitimnom predstavljanju i zastupanju konstitutivnih naroda na svim administrativnim razinama gdje je to Ustavom predviđeno, Opći izbori 2018. godine provedeni su suprotno Ustavu BiH i Odluci Ustavnoga suda BiH čime je oduzeto pravo hrvatskomu narodu da ima svoga hrvatskoga člana Predsjedništva BiH i svih 17 izaslanika legitimnih predstavnika u Klubu izaslanika hrvatskoga naroda u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH i svih pet legitimnih predstavnika u Klubu izaslanika hrvatskoga naroda u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH.

Nužno je uskladiti ustavne odredbe i zakonske norme s krovnim načelom Ustava BiH, načelom konstitutivnosti i međusobne jednakopravnosti triju konstitutivnih naroda: Bošnjaka, Hrvata i Srba.

Izvorni Washingtonski sporazum i Daytonski sporazum potvrdili su konstitutivnost Hrvata u BiH i osigurali relativno visok stupanj ustavne i institucionalne jednakopravnosti Hrvata s Bošnjacima i Srbima. Naknadne izmjene spomenutih sporazuma kroz nametnute ustavne amandmane OHR-a i pogrešnu interpretaciju u značajnoj su mjeri promijenile karakter tih sporazuma i dovele u pitanje valjanost postignutih mirovnih sporazu-

ma, a Hrvate stavile u podređenu i ne-jednakopravnu ustavnu, institucionalnu i političku poziciju u odnosu na Bošnjake i Srbe.

Takvo trenutačno ustavno, institucionalno i političko stanje u potpunosti je neprihvatljivo Hrvatima u BiH. Zbog nepravdanih i nametnutih zakona, donešenih preglasavanjem, odnosno političkim i institucionalnim nasiljem, onemogućen je izbor legitimnih političkih predstavnika, a Hrvati u BiH ne mogu slobodno odlučivati i raspolagati društvenim, kulturnim i prirodnim resursima na područjima gdje žive stoljećima. Nadalje, osporava se pravo na kulturnu, obrazovnu i medijsku autonomiju koju u nacionalnim državama uživaju pripadnici nacionalnih manjina. Kontinuirano i organizirano upravljano Hrvati su izloženi političkom, ideološkom i medijskom nasilju koje ima mnoštvo elemenata paraobavještajnog djelovanja, govora mržnje i ratnoga huškanja s ciljem diskreditiranja svih društvenih i političkih aktera koji javno zagovaraju načela konstitutivnosti i međusobne jednakopravnosti konstitutivnih naroda.

Pravna nesigurnost i korupcija velika su zaprjeka uspostavi konkurentnijega gospodarstva i socijalne pravde te dolasku stranih investicija i razvoju Bosne i Hercegovine. Stoga je nužno čim prije postići najširi politički i društveni konsenzus te osigurati stabilno političko ozračje i institucionalni kapacitet za učinkovitu borbu protiv korupcije.

Neovisne institucije pravne države glavni su temelj svake demokratske države i pravnoga poretka, jamac slobode i prava svakoga čovjeka, jednakosti svih građana pred zakonom te jedini put k vraćanju vjerdostojnosti i jačanju povjerenja naroda i građana u institucije vlasti u Bosni i Hercegovini i svakako najsnažnije uporište u borbi protiv terorizma, organiziranoga kriminala i korupcije.

Pristupanje Bosne i Hercegovine eu-roatlantskim integracijama jedan je od

prioriteta naše politike jer je jamstvo dugoročne političke stabilnosti Bosne i Hercegovine, gospodarskoga i socijalnoga razvitka ove zemlje, stoga članstvo u Europskoj uniji i NATO-u smatramo najvažnijim vanjskopolitičkim ciljem Bosne i Hercegovine.

Temeljna vrijednost Domovinskoga rata je sloboda, a Hrvatsko vijeće obrane vodilo je pravedan i legitiman obrambeni, a ne osvajački rat.

Sukladno tomu pravosuđe u Bosni i Hercegovini dužno je procesuirati sve slučajeve pojedinačnih ratnih zločina i svih drugih zločina počinjenih u ratu strogo primjenjujući načela individualne odgovornosti i krivnje te se odlučno suprotstaviti selektivnim i tendencioznim optužnicama po zapovjednoj odgovornosti prema zapovjednicima Hrvatskoga vijeća obrane. Hrvatska zajednica Herceg Bosna, Hrvatska Republika Herceg Bosna i Hrvatsko vijeće obrane odlučujuće su doprinijeli očuvanju i obrani Bosne i Hercegovine.

Čast, ponos, ugled i dostojanstvo hrvatskih branitelja i Domovinskoga rata trajna je vrijednost koju moramo promicati, poštivati i štiti te se odlučno suprotstavljati svim pokušajima kriminaliziranja HVO-a, krivotvorenja povijesne istine o Domovinskome ratu i cjelokupne novije povijesti BiH.

U skladu s materijalnim mogućnostima svim hrvatskim braniteljima, obiteljima poginulih i stradalnicima Domovinskoga rata treba osigurati punu zaštitu i skrb.

Također, očekujemo rasvjetljavanje svih dosad nerazriješenih slučajeva ubojstava, a posebno Hrvata u BiH, od povratnika do najviših dužnosnika.

Inzistirat ćemo na socijalnoj solidarnosti i osjetljivosti te snažnom potporom svim gospodarstvenicima, sustavnim mjerama i aktivnostima poticati razvitak gospodarstva i povećavati zapošljavanje kako bismo omogućili demografski oporavak i zadržavanje mladih i stručnih kadrova.

Sustavnim mjerama nužno je osigurati ostvarivanje prava svih radnika.

Iznimno značajan element dugoročne opstojnosti i vitalnosti je kvalitetno obrazovanje usklađeno s najvišim svjetskim standardima na hrvatskome jeziku, prilagođeno potrebama tržišta rada, te institucionalno očuvanje i razvoj kulturnoga identiteta.

Poštujući punu slobodu mišljenja, govora, tiska i elektroničkih medija, smatramo da je pravo na informiranje temelj demokracije u suvremenome svijetu. Stoga ćemo ustrajati na osnivanju produkcijskoga radiotelevizijskoga kanala na hrvatskome jeziku u okviru javnoga RTV sustava BiH i s programskim sadržajima koji objektivno i afirmativno konotiraju i reproduciraju društveni, nacionalni i kulturni identitet Hrvata u BiH, koji ga u njegovim specifičnostima čine prisutnim, vidljivim i prepoznatljivim u medijskome prostoru.

Hrvatski jezik i nacionalni obrazovni program na hrvatskome jeziku neotuđivo je pravo hrvatskoga naroda i najznačajnije vrelo narodne samobitnosti i opstojnosti.

Kulturna baština, povijesno naslijeđe i nacionalni identitet hrvatskoga naroda u BiH, kao i skrb o kulturnim i znanstvenim institucijama, posebna su obveza na kojoj ćemo ustrajati.

Razvijanje svestranih i bliskih odnosa BiH s Republikom Hrvatskom u interesu je hrvatskoga naroda u objema državama te ćemo inzistirati na razvitku i učvršćivanju tih odnosa s ciljem realizacije ustavnih, zakonskih i strateških dokumenata te međunarodnih obveza Republike Hrvatske prema Hrvatima u BiH.

Nacionalna samobitnost svakoga, a time i hrvatskoga naroda, kao i svih drugih naroda BiH, temelj je političke stabilnosti, vladavine prava, gospodarskoga rasta, demografske obnove i općega napretka BiH kao države.

Za postizanje političke stabilnosti nužno je poštivanje Ustava BiH i vladavine

prava, kao i odustajanje političkih opcija od protuustavnih, antidaytonskih i potencijalno pogubnih politika separatizma i unitarizma.

Zajednički cilj svih navedenih mjera i aktivnosti jest podizanje kvalitete života i rada u BiH, usporavanje i zaustavljanje procesa iseljavanja te demografska obnova hrvatskoga naroda.

Pozivamo sve domaće političke subjekte i institucije te predstavnike međunarodne zajednice u Bosni i Hercegovini na zajedničko djelovanje u izgradnji sigurne, stabilne, prosperitetne i europske Bosne i Hercegovine na načelima pune ustavne i institucionalne jednakopravnosti triju konstitutivnih naroda i svih građana u Bosni i Hercegovini.

Ur. broj: I-01- 23 - 2 /19
Mostar, 27. travnja 2019. godine

PREDSJEDNIK
dr. Dragan Čović

13. sabor Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine

Mostar, 27.4.2019. Hrvatski dom
hercega Stjepana Kosače

